EKINTZAILE ETA SORTZAILE ZENTROA LEKEITION// MEMORIA PROIEKTUALA

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutoreak: Izaskun Aseguinolaza Braga
Koldo Telleria Andueza
Master Amaierako Lana // 2018/06/27

AURKIBIDEA

00// INTERBENTZIO MOTA.....01
01// KOKAPENA.....02
02//GARAPEN HISTORIKOAK.....03-08
02.1 Hiribilduaren bilakaera.....04
02.2 Portuaren bilakaera.....05
02.3 Arrantza industriaren bilakaera.....06
02.4 Tradizioa eta kultura.....07
02.5 Ekonomia.....08
03// EGUNGO HERRIAREN EGOERA.....09
04// AZTERKETAREN ONDORIOAK.....10
05// ESTRATEGIA OROKORRAK.....11
06// ARRANTZA ONDAREA.....12-15
07// ALDE ZAHARRA ETA KONEXIO BERRIAK.....16
08// KOKAPEN GERTUA.....17
09// INGURUAREN BILAKAERA.....18
10// EREMUAREN EGUNGO EGOERA.....19-23
11// HIRIGINTZA.....24
12// PROIEKTUAREN PRINTZIPIO TEORIKOAK.....25
13// PROPOSAMENA.....26
14// PROGRAMA.....27
15// PROIEKTUAREN PLANOAK.....28-41
15.1 Oinak.....28-33
15.2 Ebaketak.....34-41
16// BISTAK.....42
17// ERAIKUNTZA.....43-44
18// EGITURAK.....45
19// INSTALAKUNTZAK.....46-47

Lekeitioren garapenean etorkizunera begira, historikoki garrantzia handiena izan duen eta gaur egun herriaren gune beltz bat bilakatu den eremu bat berreskuratzeko nahiarekin aukeratu dira bai Lekeitioko San Pedro Kofradia Zaharra eta bai bere alboan kokatzen den Keleria. Azken hau, historikoki eta baita gaur egun ere izotzaren produkzioaz arduratu da.

Baina eraikin hauek aztertzerakoan ezinbestekoa ikusi da hauen atzekaldean dauden fabrika degradatuak ere eremuaren birgaitze baten parte izatea.

Beraz, eraikin historikoen birgaitzeaz gain espazio publiko baten birgaitzea proposatuko da eta honek ortuko duen eraikuntza berrien sorrera.

KOKAPENA

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

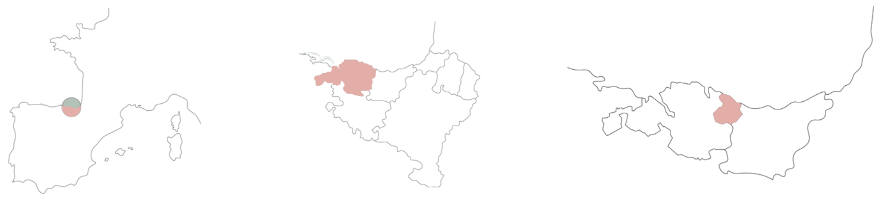

LEKEITIO

Lekeitio, Bizkaiko kostaldeko 7500 biztanleko eta 1.8km2-ko udalerri euskaldun arrantzalea da, Lea-Artibai eskualdean kokatua.
Bilbotik 56 kilometrora eta Donostiatik 72 kilometrotara kokatzen da. Ekialdean 12 kilometrotara Ondarroa herria kokatzen da, baina berez, Ispasterrek mendebaldean, Mendexak ekialdean eta Amorotok hegoaldean mugatzen dute.
Otoio eta Lumentza mendiek inguratzen dute, eta Lea ibaiak zeharkatzen du. Izan ere, Mendexa eta Lekeitio artean itsasoratzen da Lea ibaia. Herria badia txiki baten mendebaldean dago kokatuta, itsasotik nolabaiteko babesa lortuz.. Badia horren erdian, Garraitz edo San Nikolas irla dago, udalerriko zati ere badena eta gainera Isuntza hondartzarekin malekoi baten bitartez elkarturik dago. Isuntza hodartza du eta herriaren erdigunean kokatzen da.

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

01// HIRIBILDUAREN BILAKAERA

02// PORTUAREN BILAKAERA

03// ARRANTZA INDUSTRIAREN BILAKAERA

04// TRADIZIOA ETA KULTURA

05// EKONOMIA

03

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

1:7500

1325 urte aurreko asentamendua

1- Berriotxoa kaleko atea
2- Portal de Elizatea
3- Gerrikabeitia kaleko atea
A- Santo Domingo Konbentua
B- Uriarte Jauregia eta dorrea
C-Campillua

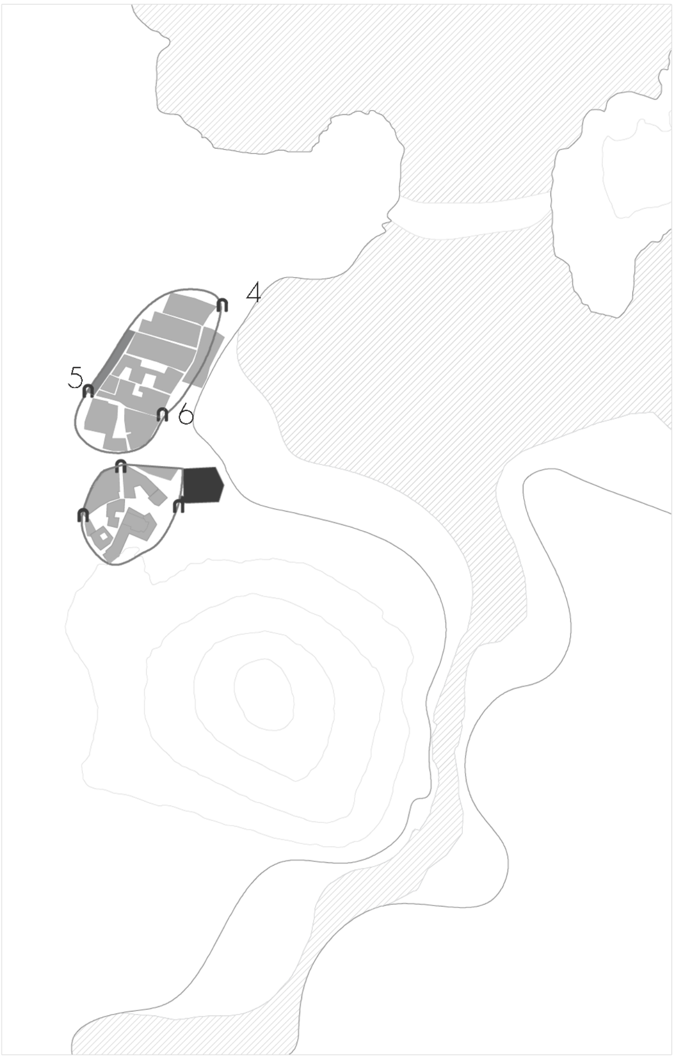

1325 urte osteko asentamendua

4- San Pedro atea
5- Apalloa atea
6- Astillero atea

XV.mendeko asentamendua

7- Trinitate atea
8- San Nicolas atea
Hauek suteen kontrako harresiaren bi aldeetan kokatzen dira.

XVI. mendeko asentamendua

9- Ateako atea
10- Zumazeta atea
D- San Cristobal plaza
E- Gamarra plaza
F- Plaza Zaharra
G- Astilleroko Plaza
•• Mantentzen den harresi zatia

LEKEITIOREN SORRERA

Gerra Zibilaren aurretik Lumentzako kobaren aztarnategia induskatu zuten. Bertan, espektro kultura izugarria dago , Goi Paleolitotik Erromatar kulturararte. Horrez gain, Jose Miguel Barandiaranek 60ko hamarkadan beste aztarnategi baten existentzia ziurtatu zuen, moluskoen biltzaileen asentamendua Santa Katalinan.

Gainera, hirigunean azkenaldian egindako indusketetan erromatarren garaiko arrasto arkeologikoak aurkitu dituzte -I.mende bukaeratik V. mende hasierararte- orduko asentamenduak egon zirela adierazten dutenak, oraindik lanean dabiltza.

Lekeitioren historia ofiziala 1325ean hasten da. Urte honetan Maria Diaz de Harok, Bizkaiako andreak, herri gutuna eman zion, herriari hiribildu izaera emango ziona, abantaila juridiko, komertzial, fiskal, militar eta erlijiotsuak bermetuz. Geroago, 1334an, fundazioa berretsia izan zen Alfonso XI.agaitik, bere erreinuaren menpe eraiki ziren lehen harresiak, aurretik ere bazegoen harresi antzeko bat.

Administrazio lokalaren gestio autonomia handia ematen zien Lekeitiarrei, baita lehen instantzia judiziala, garapen urbanoa, aktibitate ekonomikoa eta egungo udaletxearen parekoaren karguen izendatzeak:udalbatza.

Udalbatza batez ere, epaileak ziren.

AUZOAK

Bilakaera dela eta bi auzotan banatzen da, batetik Alde Zaharra eta bestetik Arranegi , hau arrantzaleen auzoa izango da. Arranegi kalea izango du eta honeri perpendikularki kokaturik dauden harrizko kale maldatsu eta estuak, batzuk moilara eta besteak harresirantza: Apalloa, Uribarria, Intxaurrondo, La Pedrera, Atxabal eta Zaldundegi.

HARRESIA

Harresia handituz joan zen Erdi Aroan zehar , gune batzuetan eraikinak berak izanik harresi izaera.

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

XV.MENDEA

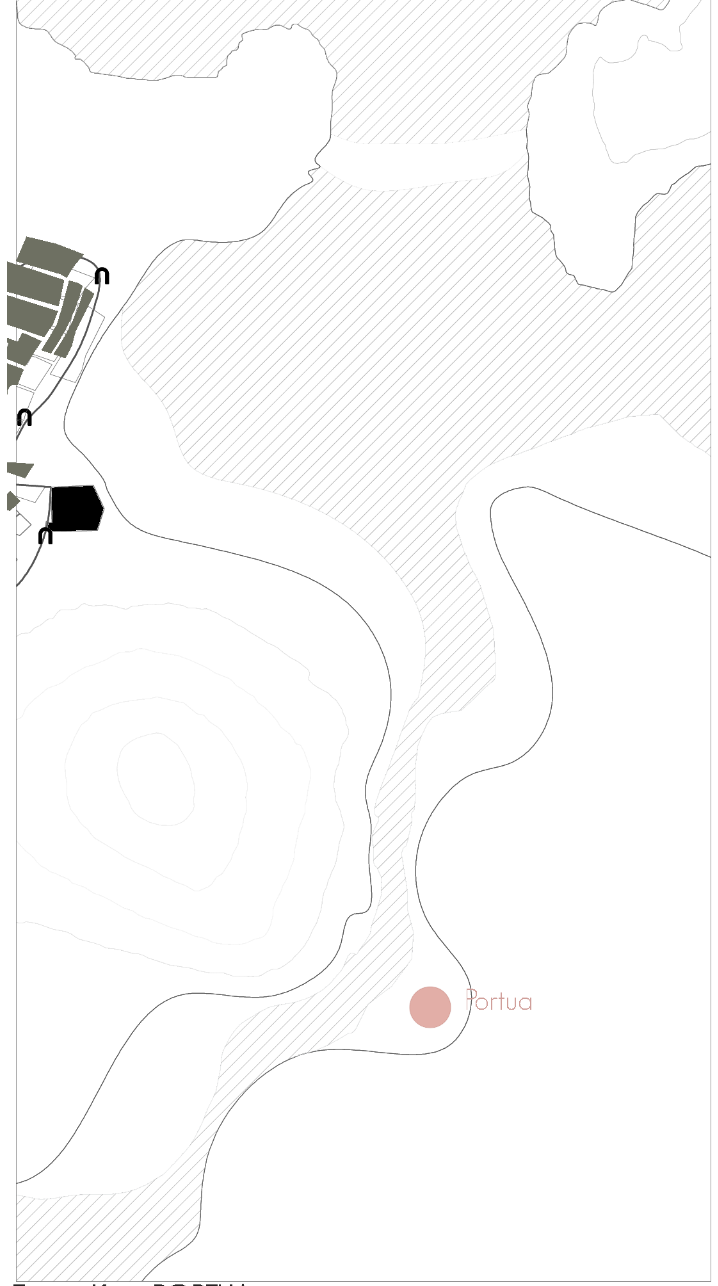

Txatxo Kaia PORTUA

Txatxo Kaia Chacho izenetik dator, itsasgizon lekeitiarra, Cristobal Coloni lagundu zion bere lehen bidaian Ameriketara, ustez kontramaisu joanda Santa Maria barkuan. 1381.urteaz gero, baleen mihiek emandako heren bi moilak konpontzeko erabiltzen ziren, hirugarren herena elizarentzako.

Lehen portua Lea ibaiaren inguruan kokatzen zen.

XV. mendean itsasontziak hiru tokitan amarratzen ziren: Lea ibaiaren ertzeetan, badiako hondartzan eta Kaian, gaur egun portua kokatzen den tokian.

XVI-MENDEA

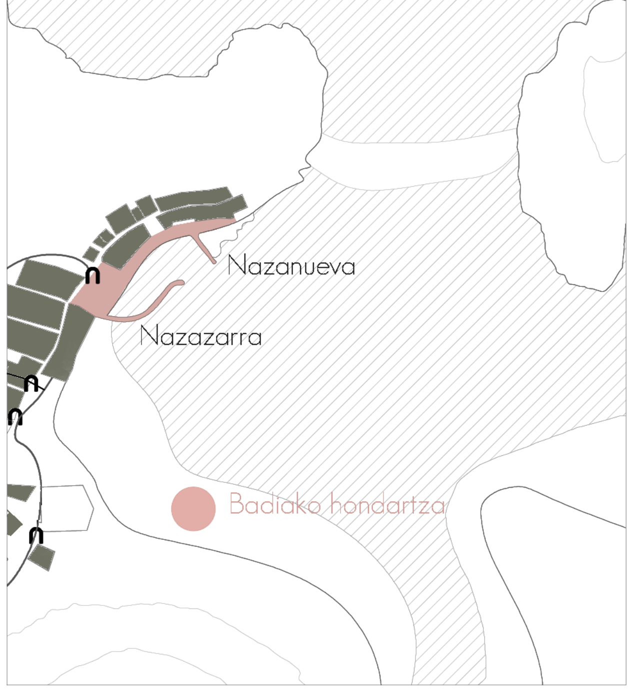

XVI. mendean Kai deiturikoaren aurrean bi moila zeuden, bat zuzena Nazanueva izenekoa eta bestea okerra Nazazarra izenekoa, bien artetik txalupak eta nabioak sartzen ziren, nasabittartia. Moila horien iparraldean holandako moila zegoen kokatua, bertan Europatik etorritako itsasontziak amarratzen ziren, Holandarrak adibidez.

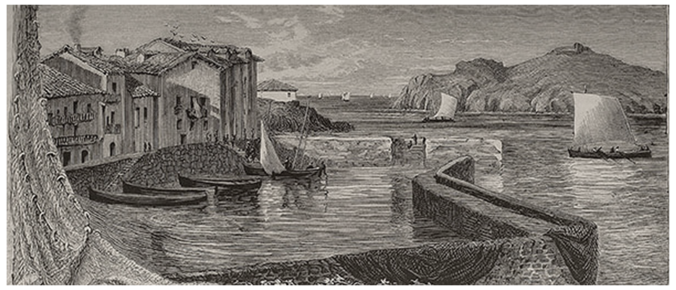

LAZUNARRI EDO ISLAKO MOILA

Portua lehorretan gelditzen zen itsasberan haren sarreran eta barran hondarra ez pilatzeko, XVIII. mendearen hasieraz gero zenbait ahalegin egin ziren itsasadarra kanalizatzeko. Villarreal de Berriztarren asmoaren arabera, Lea ibaia Karraspio hondartzarantz desbideratzekoa. Islako moila edo Malekoia 1856an amaitu zen , nabigazioa errezten zuen itsasadar aldetik, izan ere, ekaitza zenean ezin zen portura sartu edo txalupak lehorretan gelditzen ziren marea beheran, horrela egun gehiago egongo ziren arrantzan urtetzeko.

GAUR EGUNGO PORTUA

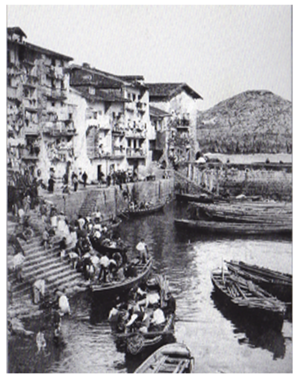

XIX.mende amaieran, antzinako bi nasak kendu eta hainbat moila eraiki ziren: Abadeen moila, plaza azpikoa, Txatxo Kaia eta Iparraldeko moila, 1887-1891.Portuko besoek, tinglatuak eta abadeen moilak itsasoa lasaitzeko eta ontziak eta pertsonak ekaitzetik babesteko balio dute eta karga eta deskargak errazteko.

Portu berria eraiki zen arte arranegi kaleko etxeen fatxadek hondartzara ematen zuten zuzenean, eta marea goran itsasora. Egoera hark kalteak eragiten zituen etxeetan. Fatxadetan leihoak eta balkoiak kendu eta miradoreak egiteko joera nagusitu zen XX. mende hasieratik. Tradizio kutsua gutxitu zuen. Moilara ematen duten etxeetan, beheak bodegak izan dira oraintsu arte, arrantza tresnak eta gordetzeko. Horregaitik atari guztiak atzekaldean kokatzen dira.

TALA

Portu berriaren iparraldean XX.mende hasieran eraiki zen olatuak apurtzen diren tokian. Tala izena du antzina talaia bertan kokatzen zelako, San Juan Talako Baselizaren alboan.

XIX.MENDEA

1-Abadeen moila
2-Plaza azpiko moila
3- Txatxo Kaia
4-Iparraldeko moila
5-Lauznarri edo islako moila

XX.MENDEA

a- San Pedro Kofradia Zaharra
b- Gaur egungo Kofradia
c-Tala

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

03// ARRANTZA NDUSTRIAREN BILAKAERA

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

1:15000

XVI. MENDEA

XVII eta XVIII. MENDEAK

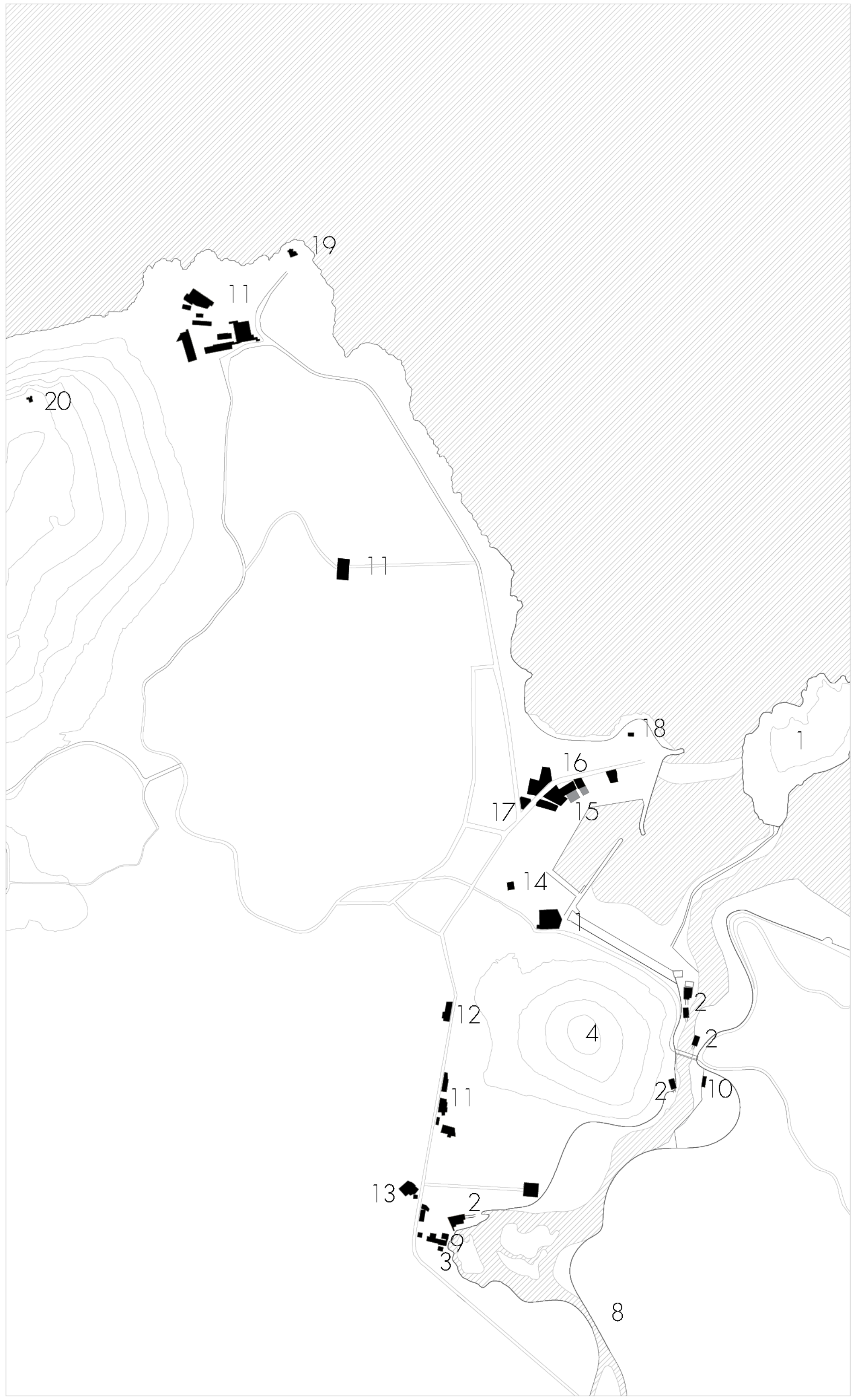

XIX eta XX. MENDEAK

1- San Nicolas Irla

2- Ontziolak

3- Madalenako ermita

4- Lumentza begiratokia

5- Portutxu

6- Bosinaurreta ainguratze gunea

7- Errenteria

8- Zubieta

9- Arragoa

10- Marea Errota

11- Egur fabrikak

12- Garavilla fabrika

13- Latoneria

14- Nautika eskola

15- San Pedro Kofradia zaharra eta Izotza fabrika

16- Kontserberak

17- Merkatua

18- San Juan Talako

19- Santa Katalina Itsasargia

20- Atalaya

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

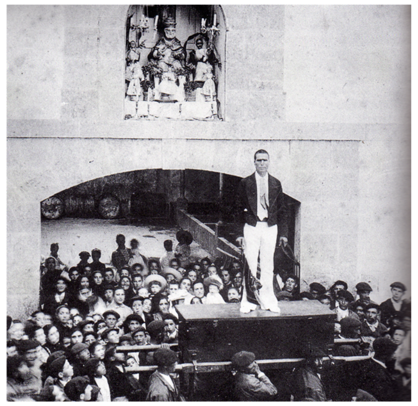

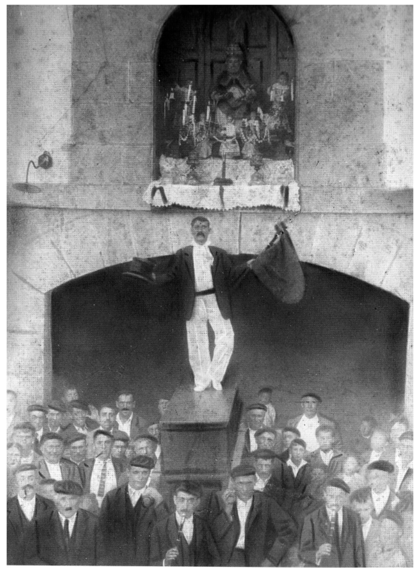

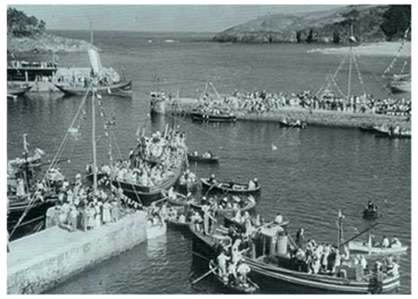

TRADIZIOA eta FESTIBITATEAK

Arrantzaren inguruko festibitate, gastronomia, eta artesania tradizio indartsuak ditu herriak

SAN PEDROAK

Arrantzaren inguruko festibitate horien artean San Pedro eguna dago:
Lekeitioko Kofradia Zaharra eta Izotz fabrikaren artean kokatzen den San Pedroren santua, oso garrantzitsua da Lekeitiarrentzat, izan ere, **Kaxarranka dantzaldia** egiten da bertan urtero, San Pedro egunean, arbasoengandik zuzenean jasotako ospakizuna dena.

Kaxarrankak, arrantzaleen kofradiako buruaren aldaketan du jatorria. Hurrengo egunean, ekainaren 30ean, buru berriaren etxera eroan ohi ziren kofradiako ondasunak, eta etxe aldaketan dantza egiten zen diru kutxaren gainean.
Goizean goiz dei ettekuak hasten dira kalez kale, antzina arrantzaleak esnatzea zen dei horien helburua, portura joan, ontzian sartu eta itsasora zitezen.

Santa Maria elizako meza nagusiaren ostean, San Pedroren omenezko prozesioa egiten da, ondoren kilin-kalakoa egiten da San Pedroren irudiaren parean. Arrantza sasoia ona izatea eskatzen da horrela, santuaren irudia uretara botatzeko keinua eginez.
Geldialdiak San Pedro ren irudiaren parean lehenengo eta Kofradian gero egiten dira.

SAN ANTOLINAK

Antzar egunak hiurehun urte baino gehiagoko tradizioa du, hemen bakarrik hartzen zuten parte, 12 arraunlarik eta patroiak. Hasiera batean antzarra bizirik egoten zen gaur egun aldiz, kualdrila bakoitzak potina edukitzen du, bakoitzean 6 arraunlari eta patroia, eta harrapatzaile bat, hau antzarra harrapatu eta altzada gehien egiten saiatu behar da eta baita antzarrari burua kentzen. Gaur egun ez daude bizirik eta plastikozkoak edota benetazkoak izan daitezke.

EKONOMIAren bilakaera

XIV. MENDEAN , komertziorako puntu estrategikoan kokatzen zen herria, Bermeo eta Gipuzkoa artean, 1338an untziolak zeuden jada herrian.

BURDINOLA, Lea Ibarreko burdinolak hornitzen zituzten, Somorrostrotik ekartzen ziren mineralak, bertan burdina gorde saldu eta erosi egiten zen, XIX.mendearen bigarren erdira arte

BALEAREN ARRANTZA, garrantzitsua izan zen Lekeition erdi aroan eta aro modernoan, Herriko armarrian ageri da horren garrantzia.

Betidanik itsasotik bizi izan den herria da, Bizkaiako bigarren portu garrantzitsuena, izatera iritsi zen.

XIX. eta XX. mendeetan arrantzaren inguruko hainbat fabrika, kontserbera, ontziola, zurezko fabrikak martxan jarri ziren. Gizonak itsasoratzen ziren bitartean emakumeak arrain fabriketan eta herriko komertzioetan egiten zuten lan.

Emakumeen lanak garrantzia handia izan zuen herriaren garapenean eta ekonomian, beraien esku geratzen baitzen.

XX. mendean izugarrizko krisia egon zen arrantza sektorean, hau dela eta, herriaren ekonomiak behera egin zuen, eta industria ugari galdu ziren. Arrantza sektorearen krisiarekin batera betidanik egon den turismoak gora egin zuen.

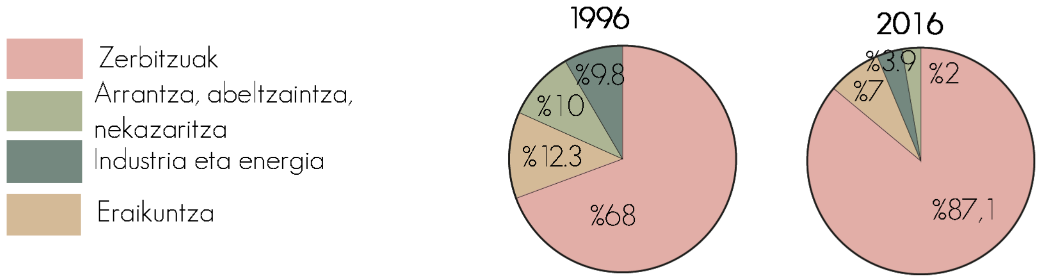

EGUNGO HERRIAREN EGOERA

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

1:10000

1. MUGIKORTASUNA

TAXI GELTOKIA
AUTOBUS GELTOKIA
KOTXEEN IBILBIDEA
APARKALEKUAK P
BIZIKLETAK ETA OINEZKOEN IBILBIDEA

2. EKIPAMENDUAK

KIROL EKIPAMENDUAK
HEZKUNTZA EKIPAMENDUAK
KULTUR EKIPAMENDUAK
OSASUN EKIPAMENDUAK
ZERBITZU EKIPAMENDUA EDO UDALETXEA

3. KOMERTZIOA

TABERNAK
MERKATUA
DENDA LOKALAK

4. ESPAZIO LIBRE PUBLIKOAK

5. ERAIKIN ERLIJIOTSUAK

6 MONUMENTUAK

MONUMENTU MULTZOA
MUNUMENTUA
INTERES HISTORIKO ARTISTIKO ETA KULTURAK PAISAJISTI-KOKO ERAIKUNTZAK

7.ARRANTZAREN INGURUKO ERAIKINAK

ONDORIOAK:

Aparkalekuak herriaren sarreretan daude, baina hau mantentzea beharrezko ikusten da, gehiegizko auto kontzentrazioa ez izateko herri barnean. Horrez gain, bizikletentzako bide egokiak eta gehiago aurreikusi beharko lirateke, baita bizikletak izteko tokiak.
Komertzioari dagokionez, nabari da bi ardatz nagusi daudela, portuko taberna ilara eta Paskual Abaroa Etorbidekoa, bertan komertzioak kokatzen dira batez ere, baina baita taberna batzuk.
Ekipamenduei dagokionez gehienbat Portal de Atean kokatzen dira, hala ere badaude kirol eta kultur ekipamenduak herriaren erdialdean, eta denetarik egon arren errefortzu beharra egongo litzateke azalerari dagokionez.

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

ONDORIOAKHerri mailako proposamena

01// Arrantza ondareari garrantzia eman
02// Natur guneak babestu
03// Herriaren ekonomia indartu eta arrantza berreskuratzen saiatu
04// Turismo jasangarria bultzatu
05// Tradizioa eta kultura errespetatu eta indartu
06// Espazio publiko egokiak sortu herritarrentzako/ estaliak eta ez estaliak

ESTRATEGIA NAGUSIOA // Hiru ardatz

01// IBILBIDE TURISTIKOA
//Natur guneak berreskuratzea eta mantentzea
//Oinezkoen ibilbideak egokitzea
02// ITSAS KONEKZIOA
//Kofradia berreskuratzea arrantza zentro gisa
03// ALDE ZAHARRAREN INDARBERRITZEA
//Herritarren parte hartzea
//Kofradia alde zaharraren konexioak berreskuratzeko eta egokitzeko elementu estrategiko gisa erabiltzea
//Etxebizitza eraikinen indarberritzea
//Ekipamendu sakabanaketa alde zaharraren indarberritze prozesuaren parte

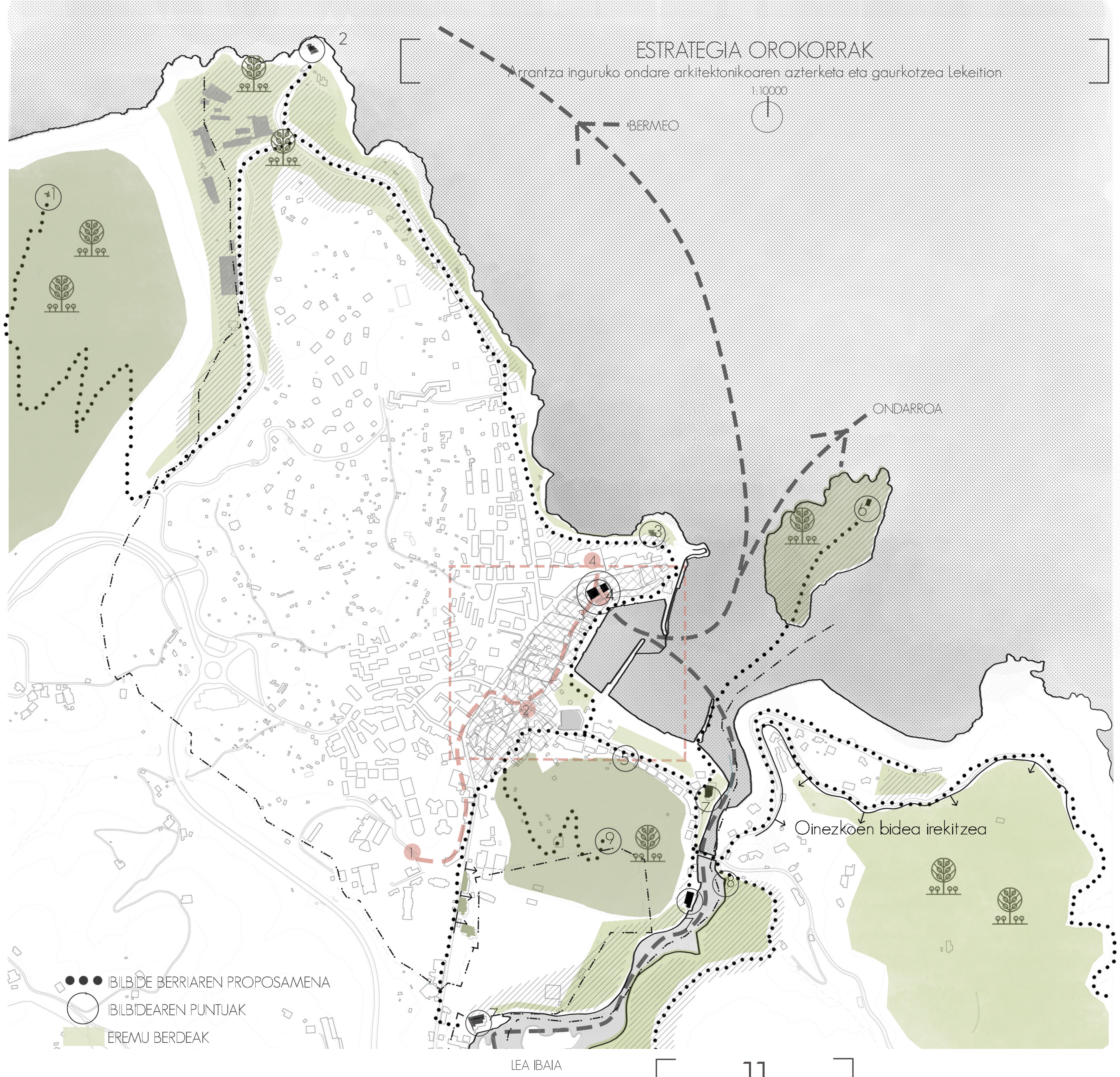

IBILBIDE TURISTIKOA

1- ATALAYA
2-SANTA KATALINA ITSASARGIA
3-SAN JUAN ERMITA
4- SAN PEDRO KOFRADIA ETA ARRAIN FABRIKA
5-LAGAR DE SOSOAGA
6-SAN NICOLAS IRLA
7-ONTZIOLAK
8-MAREA ERROTA
9-LUMENTZA

ALDE ZAHARRAREN INDARBERRITZEA / ARDATZ PUBLIKO BERRIEN SORRERA

1-KIROL EKIPAMENDUAK ETA ESKOLAK
2-KULTUR ETXEA
3-EKINTZAILE ZENTROA
4-KIROLDEGIA

ITSAS KONEKZIOA

BULEGO ZENTRALAK ITSASOAREKIN KONEKTATUAK

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

1-TALAIA

KOKAPENA: Otoio mendiaren gailurrean.
NOIZ: XIX.mendea

ERABILERA: Atalayeroaren gotorlekua, hau gune estrategikoa izaten zen bigilantzia egiteko, itsasotik etsairen bat bazetorren jakinarazteko.

EGUNGO EGOERA: Berriztatua
EGUNGO ERABILERA; Interpretazio zentroa, Atalayeroa nola bizi zen uler daiteke. Begiratoki bezela ere funtzionatzen du.

MATERIALAK: Harrizko eraikuntza xumea.

BALOREA: Paisajistiko eta historikoa.
EGINBEHARREKOA: Paisaia babestu eta mantentzea

2-SANTA KATALINA ITSASARGIA

KOKAPENA: Santa Katalina
NOIZ: XIX.mendea

ERABILERA: Marinelei orientatzeko eta etxera bueltatzen laguntzeko erabiltzen zen.

EGUNGO EGOERA: Berriztatua, irisgarria.
EGUNGO ERABILERA: Nabigazio teknologiaren interpretazio zentroa da, edukiak ulertzen laguntzen duten teknologia tresnen bitartez, herritar eta bisitariei, antzinatik edukiak ulertzen laguntzen duten teknologia tresnen bitartez, herritar eta bisitariei, antzinatik gaur arteko nabigazioaren oinarriak ezagutzera eman eta gure marinelek lehorrarekin lotzen zituen itsasargiaren argia ikustean sentitzen zutena sentiarazten laguntzen dute.

MATERIALAK: Harrizko eraikuntza. Berrikuntza zuraren erabilera nagusi.

BALOREA: Paisajistiko , historiko eta arkitektonikoa.
EGINBEHARREKOA: Inguruko paisaia mantentze lanak.

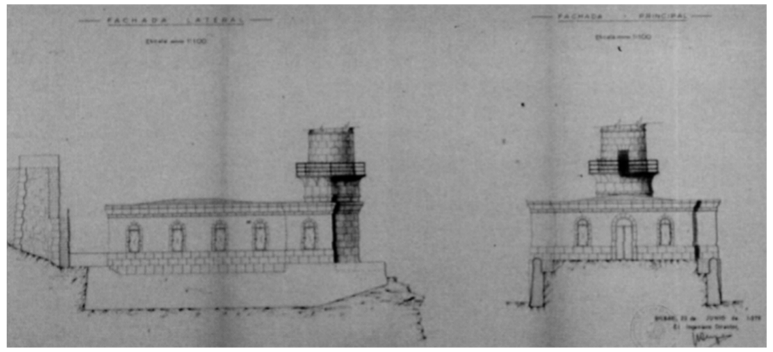

3-SAN JUAN ERMITA/TALA

KOKAPENA: Lekeitioko portuko Atalaian kokatzen da, Talan, olatu hormaren gainean, eta San Nicolas irlaren aurrean.
NOIZ: XVIII. mendea

FUNTZIOA: Marinelei orientatzeko eta etxera bueltatzen laguntzeko erabiltzen zen eta ermita funtzioa .

ITSASOAREKIN HARREMANA: Itsasoko ura bedeinkatzen zan bertan, ekaitzak gutxitzeko eta dena ondo joan zedin.

EGUNGO EGOERA: Ez erabilgarria.

MATERIALAK: Zura eta harria.

BALOREA: Kultural- historikoa.

EGINBEHARREKOA: Berriztatze lanak.

5-LAGAR DE SOSOSAGA/Santa Elena Ermita

KOKAPENA: Sosoaga jauregian aurkitu zen ,gaur egun Santa Elena ermitan kokatzen da. Itsasoari begira eta parkearen aurrean.
NOIZ: XVII. mendea.

FUNTZIOA: Euskal Herriko txakoli dolare zaharrena.

ITSASOAREKIN HARREMANA: Arrantzaleen kontsumoa, Erdi Aroko ordenantza zaharrek Ardoa eta Arrainaren Bidetik zehar Errioxatik iristen zen ardoa edatea debekatzen zuten, herriko txakolina amaitu arte.

EGUNGO EGOERA: Santa Elena ermita berriztatu da honen musealizazioari ekiteko, hau bere barnean kokatzeko, eta irisgarria da.

MATERIALAK: Zura.

BALOREA: Kultural-historikoa.

6- SAN NICOLAS IRLA/ ERMITA

KOKAPENA: Karraspio eta Isuntza hondartzen artean.
NOIZ:XVI. mendetik San Nicolas irla deitua.

FUNTZIOA: Frantziskanoak bizi ziren XVII.menderarte baina ez zegoen urik.
ITSASOAREKIN HARREMANA: San Nicolas arrantzaleen patroia zen

BEREIZGARRIA: Malekoia, herriarekin elkartzen duena, portuan harea ez multzokatzeko eraiki zen, Leako urak Karraspiorantz bideratzeko.

EGUNGO EGOERA: Malekoia berriztatua dago, baina irlako eraikuntzak egoera txarrean daude, eta paisaia ere ez dago egoera onean.
EGUNGO ERABILERA: Gaur egun, marea baju dagoenean jende askok du bertara joateko ohitura, bertatik dena ikusten baita.

MATERIALAK: Harroka

BALOREA: Paisajistiko eta kulturala.

EGINBEHARREKOA: Inguruko paisaia mantentze lanak, zuhaitzak birlandatu.

7-ONTZIOLAK

KOKAPENA:Lea ibaiaren inguruan kokatzen dira.
NOIZ: XIX eta XX. mendeetan, aurretik ere eraiki ziren, hala ere, beste ontziola batzuk.

FUNTZIOA: Ontziak eraiki eta konpontzen ziren.
EGUNGO EGOERA: Hiru mantentzen dira, Mendieta, Egiguren eta Murelaga.
Egiguren, berriztatua dago, baina erabilera gabe, Mendieta, egoera txarrean dago, hala ere, badago proiekturen bat berriztapenetarako izan ere ondare izendatzea lortu dute, eta hirugarrengoak martxan jarraitzen du, itsasontziak konpontzen.

MATERIALAK: Zurezko eraikin funtzionalak.

BALOREA: Kultural-historiko, ondare industrial bezela kontsideratuak..
PROPOSAMENA: Berriztapena, interpretazio zentroa, eta gaur eguneko ingurura moldatzea eta irisgarria bilakatzea.

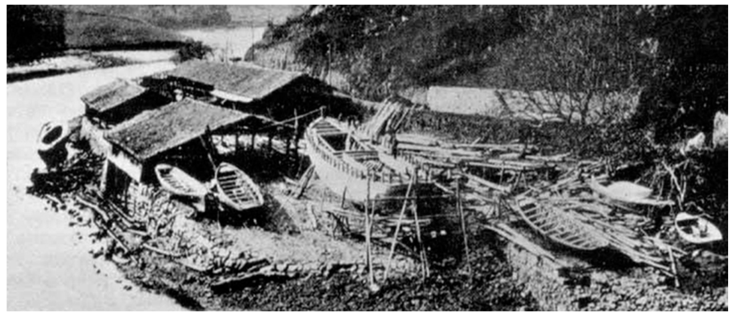

8-MAREA ERROTA

KOKAPENA: Lea ibaiaren ertzean.
NOIZ: XVII. mendean lehorte baten ondorioz.

FUNTZIOA: Ibaiko errota baten bezala harrizko dike bat zuen, marea altu zegoenean betetzen zena eta baju zegoenean utzitzen zena, horrek errota funtzionatzea eragiten zuen.

EGUNGO EGOERA: Berriztatua.
EGUNGO ERABILERA: Interpretazio zentroa,

MATERIALAK: Harria.
BALOREA: Paisajistikoa eta historikoa.
EGINBEHARRAK: Inguruko paisaia egoki mantentzea.

9-LUMENTZA

KOKAPENA: Lea ibaiaren bokalaren albo batean kokatzen da.

FUNTZIOA: Bertan suak pizten zituzten marinelei badiaren sarrera seinaleztatzeko, Atalaia gisa ere funtzionatu zuen, bertatik baleren bat bazegoen ikusten zuten eta marinelei abisatu hura harrapatzera joan zitezen.

EGUNGO EGOERA: Egoera onean mantentzen da, gune natural gisa.
EGUNGO ERABILERA: Begiratoki gisa erabiltzen da.

BALOREA: Paisajistiko eta historiko-kulturala.

EGINBEHARREKOA: Inguruko paisaia mantentze lanak.

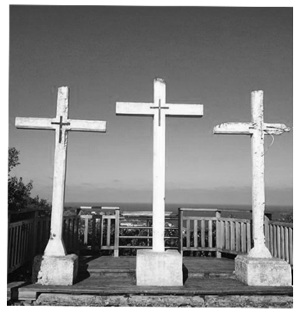

4-SAN PEDROKOFRADIA ZAHARRA ETA IZOTZ FABRIKA

ERAIKITZE DATA: Kofradia 1820an eta Keleria edo izotz fabrika XX mendean eraiki zen.

Kofradia ESTILO NEOKLASIIKOA

KOKAPENA: Alde Zaharreko Ezpeleta kalea, portuarekiko paralelo kokatzen da, Lekeitioko alde zaharrean.

FUNTZIOA: Kofradia arrainaren monopolioaz arduratzen zen eraikina zen, Kofradiako buruak, kofradia kudeatu eta diru kontuak antolatzen zituen. Bertan gerora beste hainbat funtzio izan dira, baita eskolarena ere. Keleria betidanik erabili izan da izotza egiteko, 1985ean makina sartu zuten eraikin barnean, portuarekin konektatua.

EGUNGO EGOERA: San Pedro Kofradia egoera onean dago, duela urte gutxi berriztatu baitzen. Keleria edo izotz fabrikari dagokionez egoera ez da horren ona izan ere estalkiaren parte bat falta zaio eta beste zenbait arazo ditu, nahiz eta ezer larria ez izan.

EGUNGO ERABILERA: Kofradia hutsa dago, erabilera gabea. Kelerian ,1985ean izotz makina sartu zan behe solairuan portuarekin konektaturik, eta beraz behe solairuak funtzio horrekin jarraitzen du gaur egun. Goiko solairuak aldiz, arrain fabrika izan ziren duela urte batzuk, hala ere, gaur egun hutsa dago.

BALOREA: Ondare Historiko eta kulturala.Hauek Hiri historikoaren barne daude eta honek gaur egun duen babes-maila sailkatua da.
Babes maila: bi eraikinak daude ondare izendatuak babes ertainarekin.
EGINBEHARREKOA: Inguruaren birgaitzea.

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

ALDE ZAHARRA ETA KONEXIO BERRIAK

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

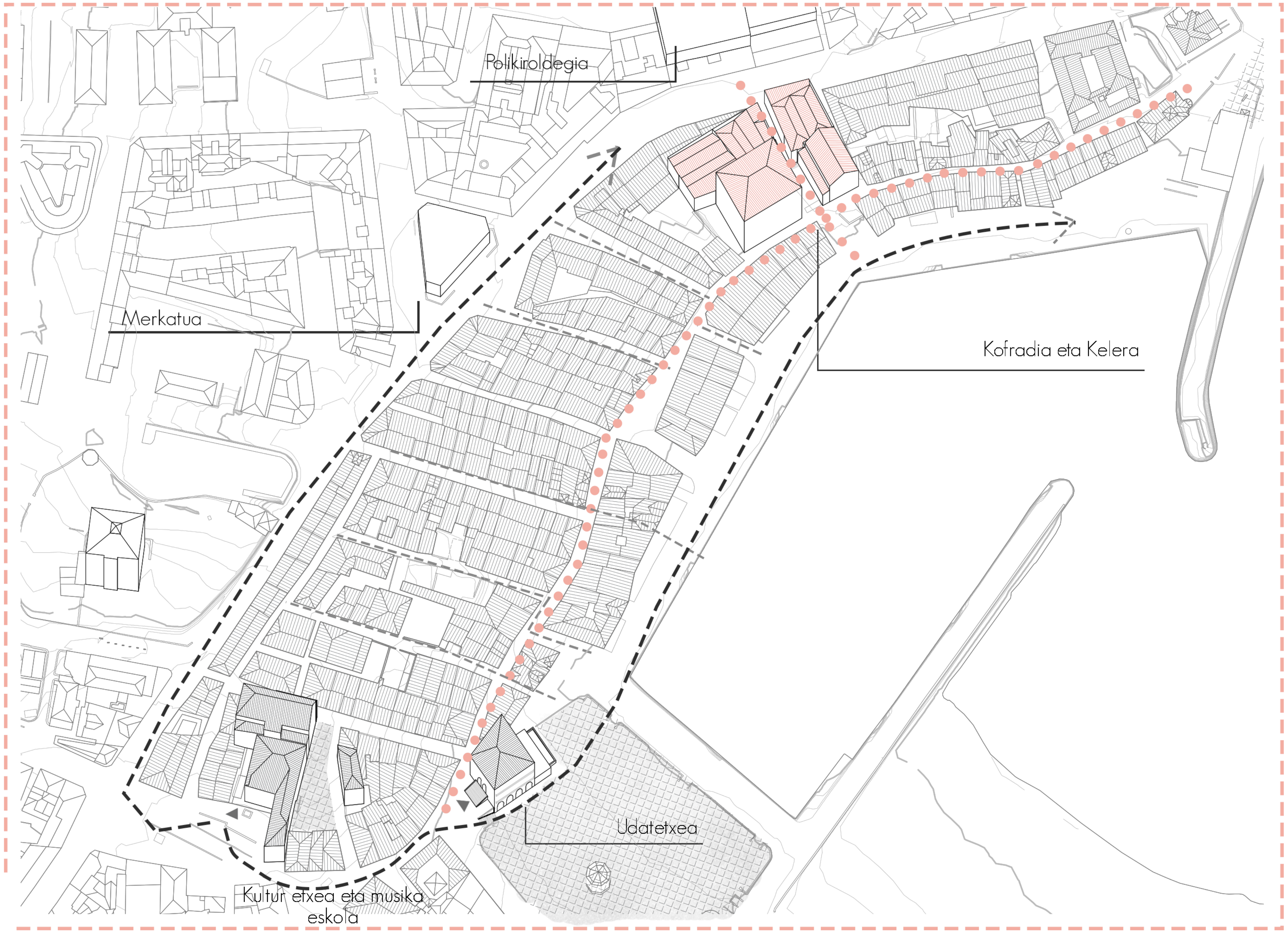

UDALETXEA

KULTUR ETXEA

POLIKIROLDEGIA
JUBILATUEN EGUNEKO ZENTROA

ABAROA JAUREGIA

MERKATUA

KOFRADIA ETA KELERIA

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

KOKAPEN GERTUA

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

1:1000

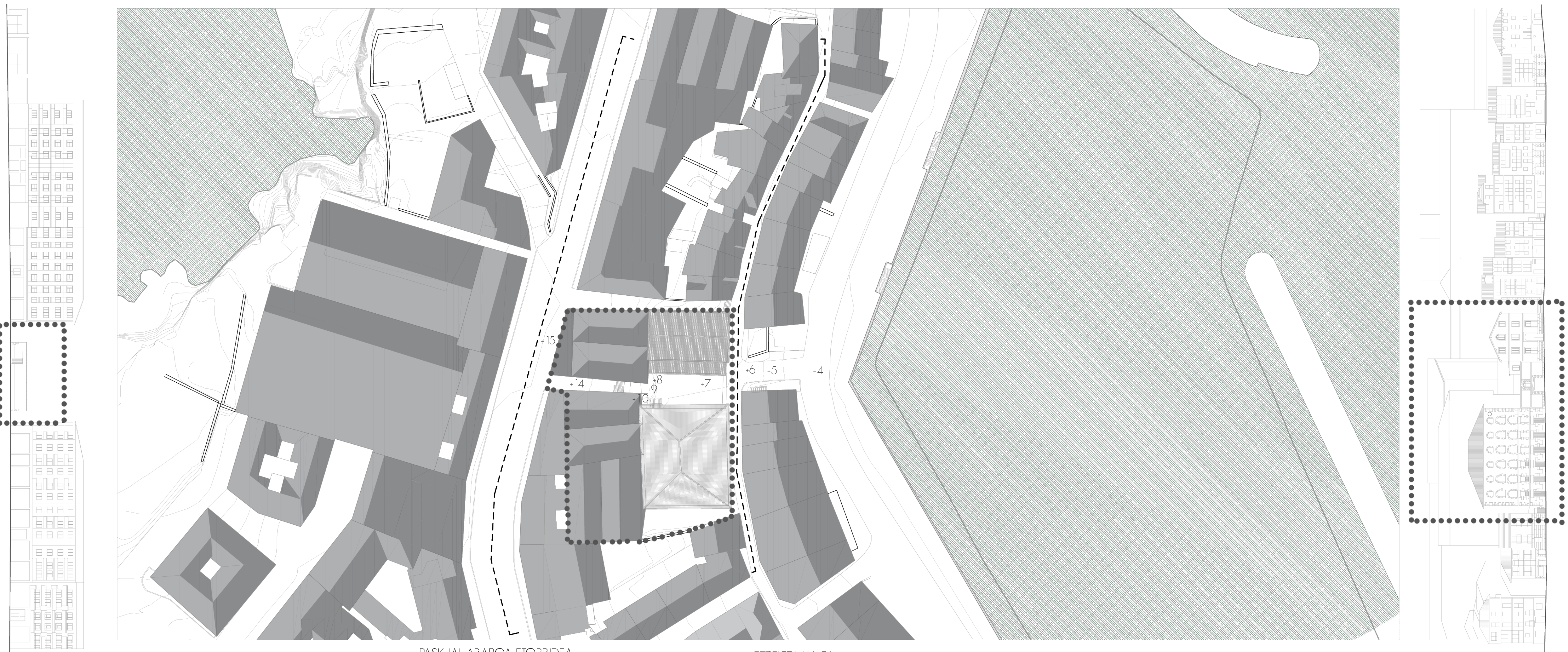

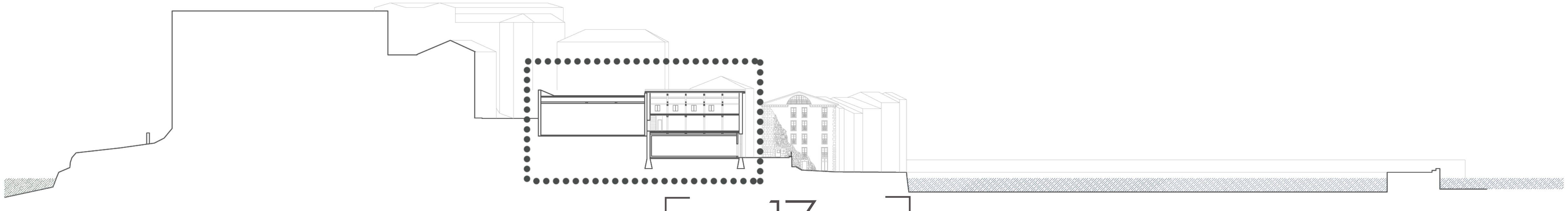

17

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

INGURUAREN BILAKAERA

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

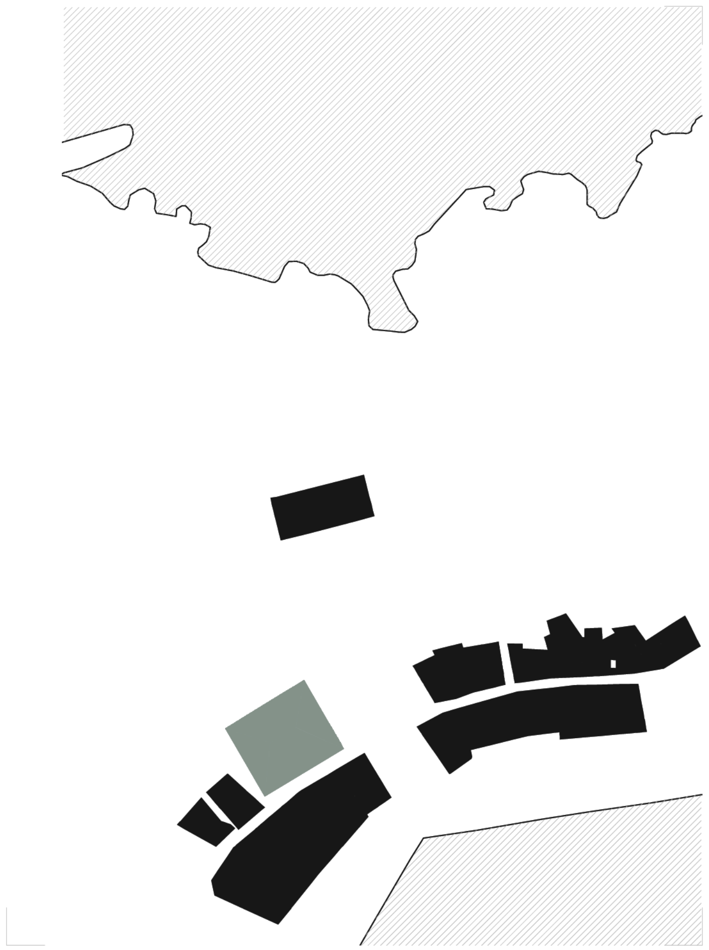

1900

San Pedro Kofradia, Alde Zaharreko Ezpeleta Kalea eta Mataderoa zeuden.

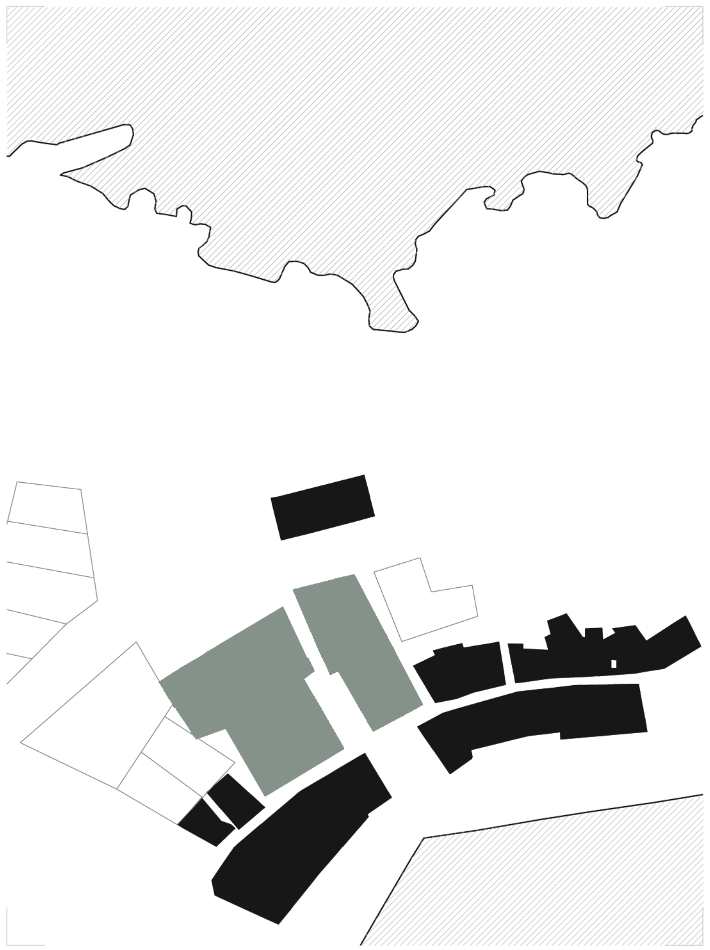

1946

Arrantzaren garapena dela eta zenbait arrain fabrika eraiki ziren inguruan, beraien artean Kofradia atzeko hiru fabrikak,

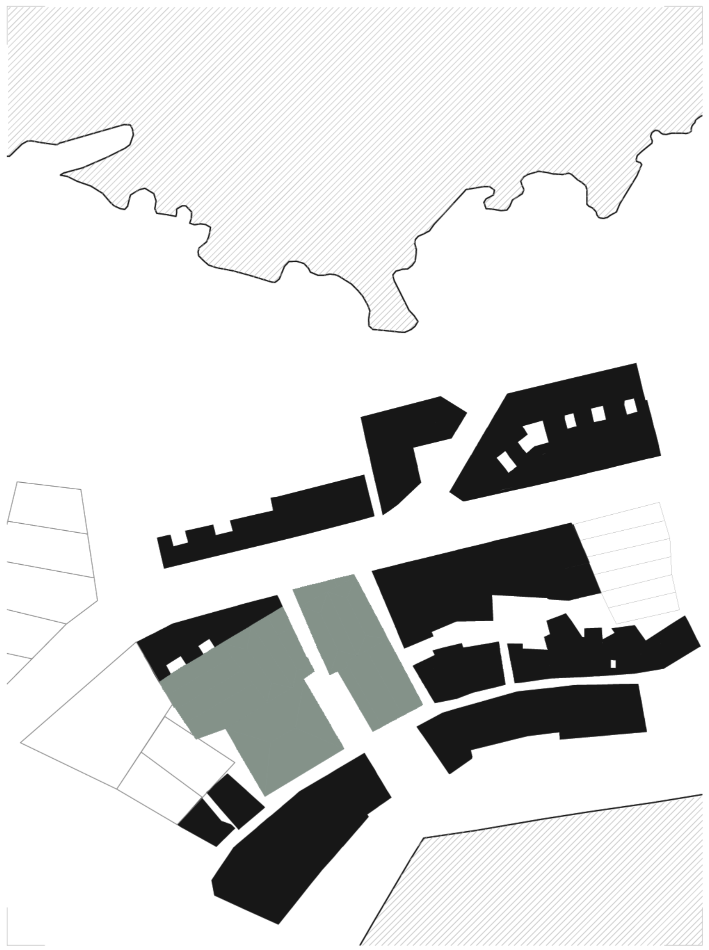

1970

Etxebizitza eraikinak eraikitzen hasi ziren, arrain fabrikak desagertzen hasi ziren.

2017

Fabrika gehienak desagertu dira, soilik Kofradiaren inguruko hirurak mantentzen dira eta horreez gain beste bat. Inguru guztia etxebizitza eraikinez bete da, eta kiroldegia ere eraiki da bertan.

- Arrain fabrikak
- Etxebizitza eraikinak
- Kofradia, Keleria eta arrain fabrikak, eremuaren barne

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

A argazkia

B argazkia

C argazkia

E argazkia

F argazkia

G argazkia

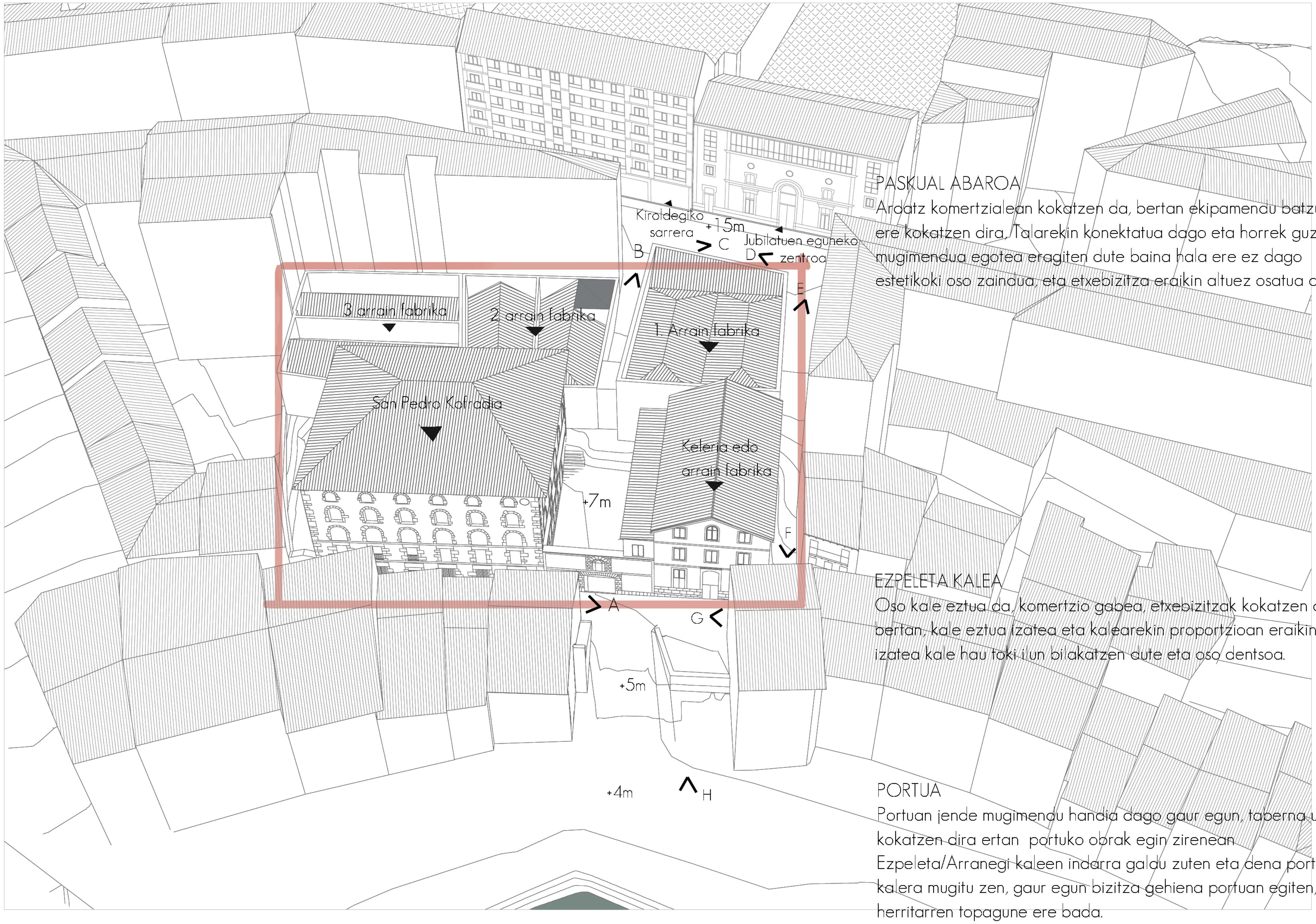

PASKUAL ABAROA

Aroatz komertzialean kokatzen da, bertan ekipamendu batzuk ere kokatzen dira. Talarekin konektatua dago eta horrek guztiak mugimendua egotea eragiten dute baina hala ere ez dago estetikoki oso zaindua, eta etxebizitza eraikin altuez osatua dago.

EZPELETA KALEA

Oso kale eztua da, komertzio gabea, etxebizitzak kokatzen dira bertan, kale eztua izatea eta kalearekin proportzioan eraikin altuak izatea kale hau toki ilun bilakatzen dute eta oso dentsoa.

PORTUA

Portuan jende mugimendu handia dago gaur egun, taberna ugari kokatzen dira ertan portuko obrak egin zirenean Ezpeleta/Arranegi kaleen indarra galdu zuten eta dena portuko kalera mugitu zen, gaur egun bizitza gehiena portuan egiten, herritarren topagune ere bada.

EGUNGO EGOERA

Orubea hiri lurzoru finkatuan kokatzen da ALde Zaharrean dago eta Alde Zaharraren Plan Bereziaren barne kokatuko da. Gaur egun funtzionamenduan dagoen bakarra Keleriaren behe solairua da eta hau errespetatuko da, baina erabilera berri baten beharra ikusten da orube osorako.

Gaur egun jabetza pribatua da izan ere Kofradia barriaren jabetzakoa da, hau da, arrantzaleen jabetzakoa. Bi partzelatan banatua dago, Ezpeleta 7, honek hiru eraikin hartzen ditu eta Ezpeleta 9 honek ere hiru eraikin izango ditu.
Orubearen azalera totala: 1.375,34 + 944,11 =2319,45 m^2
EZPELETA 7-> B+4, erabilera industriala eta 507,81 m^2
7002-> 1, erabilera industriala eta 321,56 m^2
7003-> 1, erabilera industriala eta 393,18 m^2
EZPELETA 9-> B+2, erabilera industriala eta 226,20 m^2
9002-> B+1, erabilera industriala eta 188,06 m^2
9003-> B, erabilera industriala eta 403,60 m^2

EZPELETA / eta EZPELETA 9, hau da, Kofradia Zaharra eta Keleria Alde Zaharreko Monumentu Multzoaren parte dira eta horrez gain BABES ERTAINA dute. Eraikin horietan burutzen diren lan guztietan bolumena eta lerrokadurak gorde beharko dira, kulturarako duten garrantziagatik, nahiz eta hirigintza-arauekin bat ez etorri.

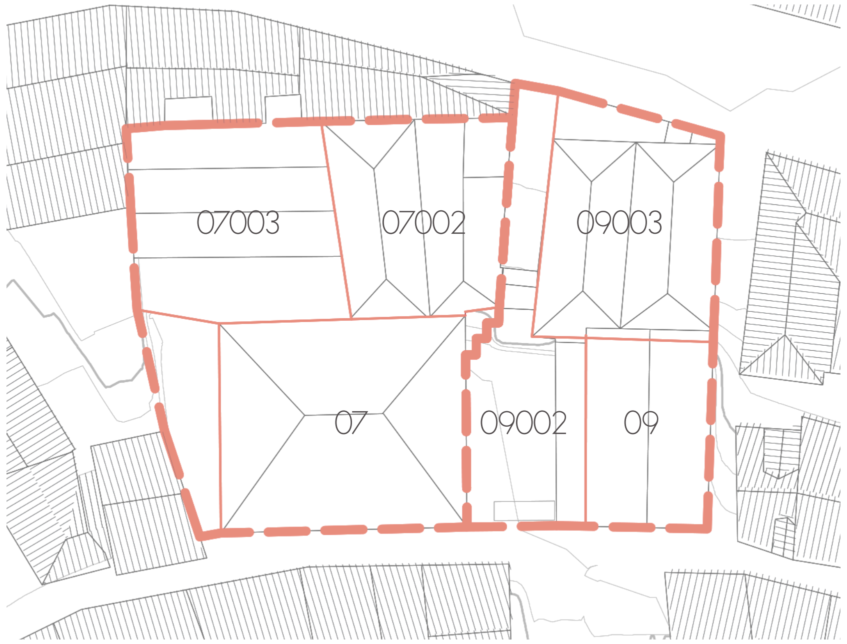

Egungo partzelazioa.

Gernika-Markina Lurraldeko Zati Egitasmoa

ALDE ZAHARREKO BIRGAITZE INTEGRATUKO PLAN BEREZIAREN 12. Egikaritzapen-Unitatearen Plan-Barruko Aldaketaren Araudiaren ARABERA:
– Lur-zatiak: 1-II-6 kalearteko B-6, B-7, B-8, B-9, B-11 eta B12.
– Posta zenbaketa: Arrantzaleen Kofradiako eraikinak - Ezpeleta 7 eta 9.
Kolmenares 4tik banandutako lur-zatia. Pasaje publikoa. Ordenantza Grafikoan ateratako eraikuntza finkatzen da.

Egikaritze sistema	Konpentsazioa
HARTUTAKO AZALERA	2.485,00 m^2
Egungo egoera	
Erabilera publikoko azalera	69,00 m^2
Azalera askea..	122,00 m^2
Azalera okupatua	2.294,00 m^2
Azalera eraikia	4.469,00 m^2
Egoera berritua	
Erabilera publikoko azalera	764,00 m^2
Ekipamendurako azalera..	1.401,00 m^2
Guztizko muga eraikigarria	2.976,00 m^2
Etxebizitzarako azalera	320,00 m^2
Etxebizitzako guztizko muga eraikigarria	1.115,00 m^2
Etxebizitza kopurua (Batez besteko azalera 99,37 m^2)...	8

ORUBERAKO HIRIGINTZA PROPOSAMENA

Jabetza pribatua denez eta erabilera publiko bat proposatzen denez, udaletxeak orubea erosiko du, hiru eraikin eraitziko dira dauden egoera txarragatik beti egoera hobetzeko helburuarekin. Erabilera aldaketa emango da izan ere ez da etxebizitza erabilera beharrik aurreikusten eta baita partzelazioa. Horretarako Plan Orokorra aldatu beharko da gaur egun oruberako proposatzen den egoitza erabileratik ekipamendu erabilerara aldatzeko. eta ondoren ALDE ZAHARREKO BIRGAITZE INTEGRATUKO PLAN BEREZI berri bat egingo da eta partzelazioaaldatuko da, hiru partzelatan banatuz orubea.

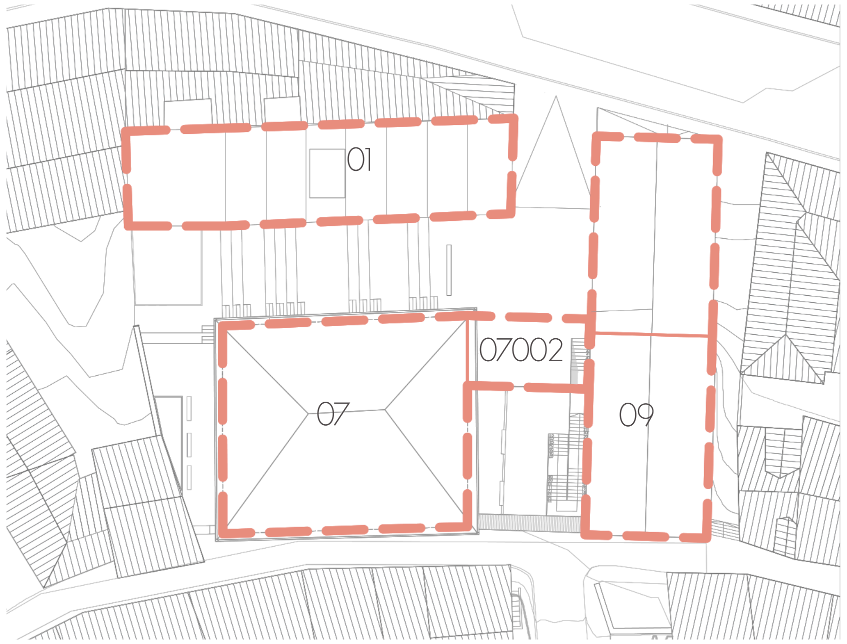

EZPELETA 7-> B+4, erabilera industriala eta 507,81 m^2 //jabetza Kofradia berriarena izango da.
7002-> 1, jabetza pribatua// erabilera publikoa eta 75,2m^2
EZPELETA 9-> B+2, ekipamendu erabilera eta 226,20 behe solairuan eta 457,8 m^2 gainontzeko solairuetan.
SAN PEDRO 1-> 2S +B+1, ekipamendu erabilera eta 365 m^2

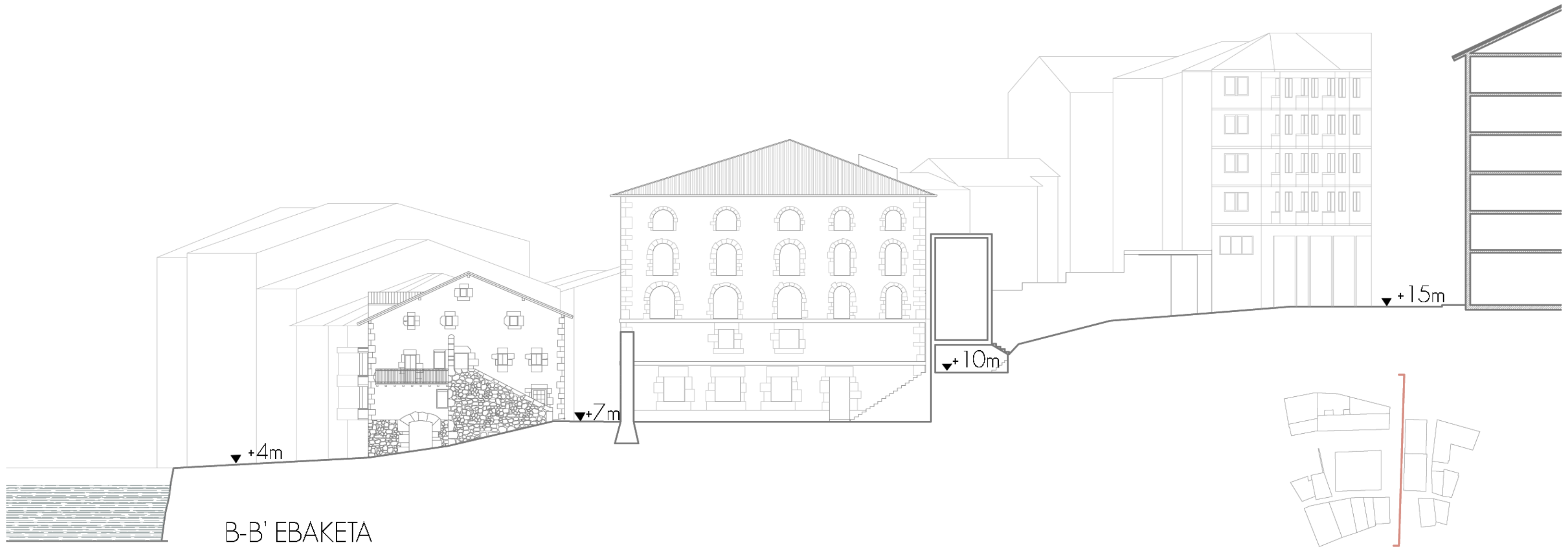

B-B' EBAKETA

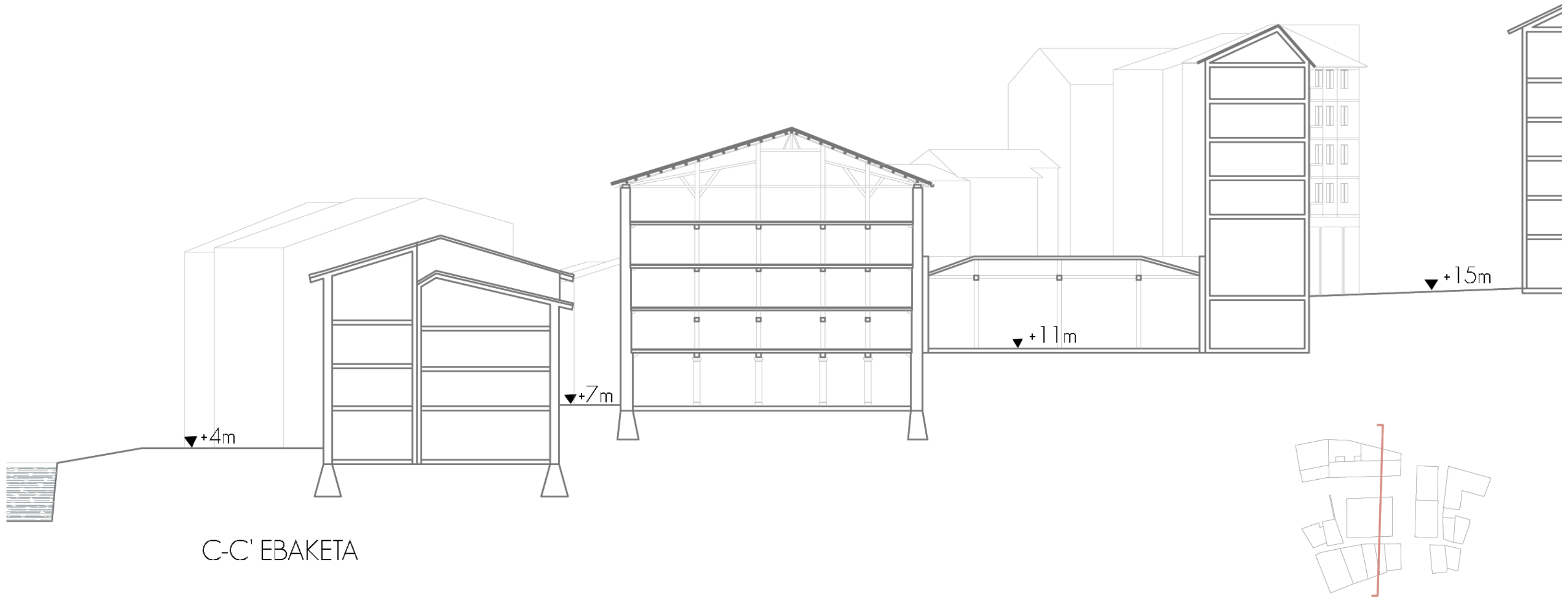

C-C' EBAKETA

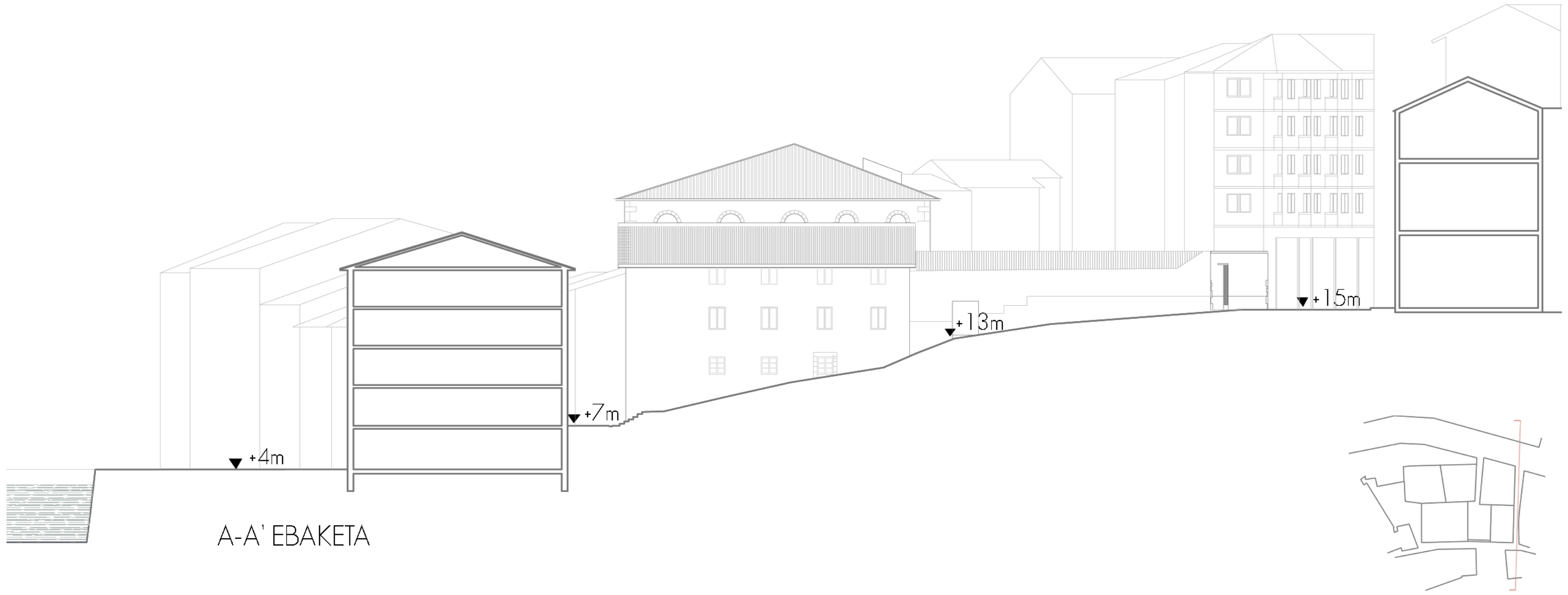

A-A' EBAKETA

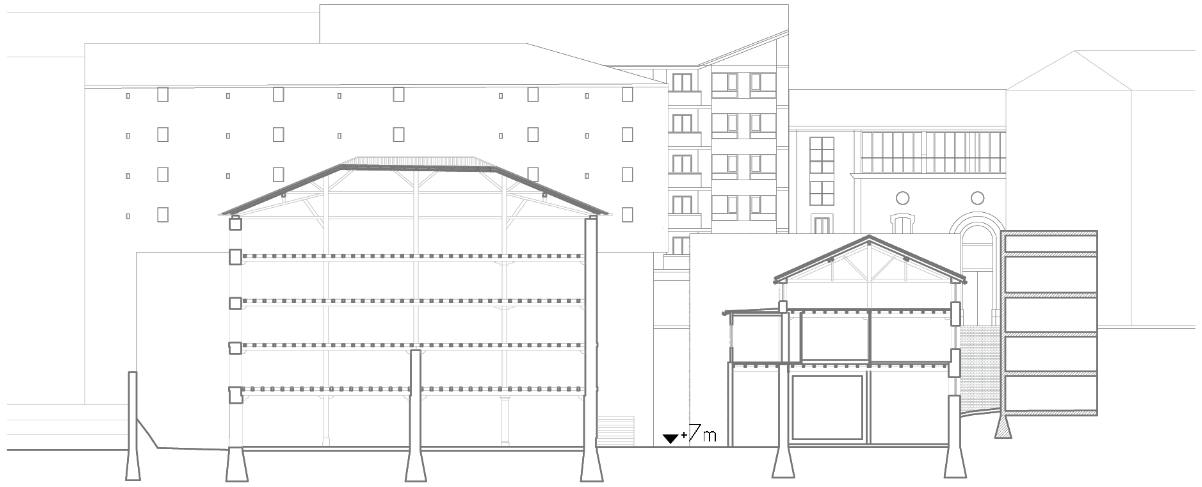

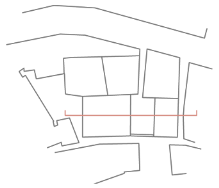

D-D' EBAKETA

EGUNGO EGOERA//KOFRADIA

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

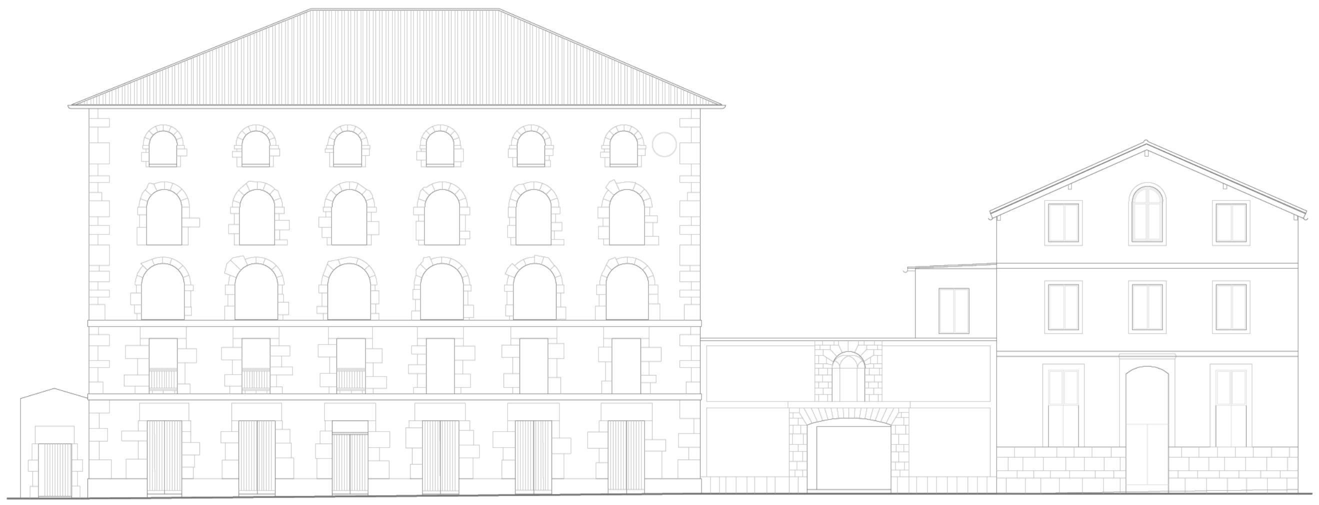

EZPELETA KALEKO ALTZAERA

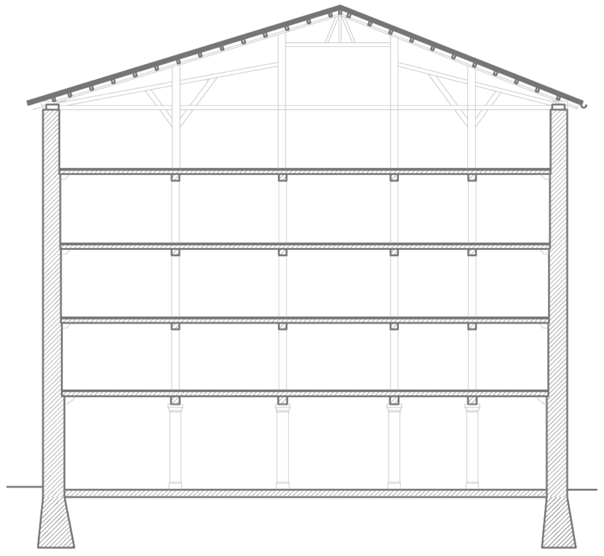

B-B' EBAKETA

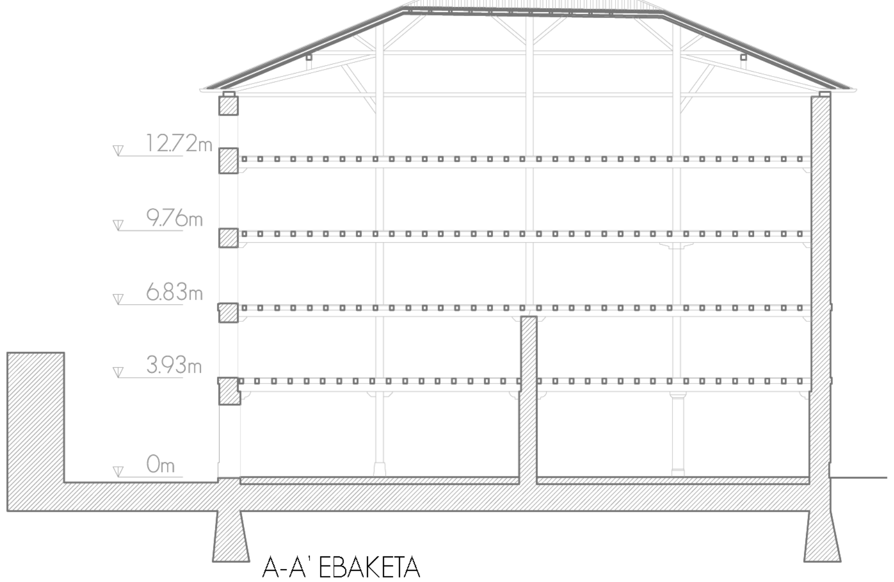

A-A' EBAKETA

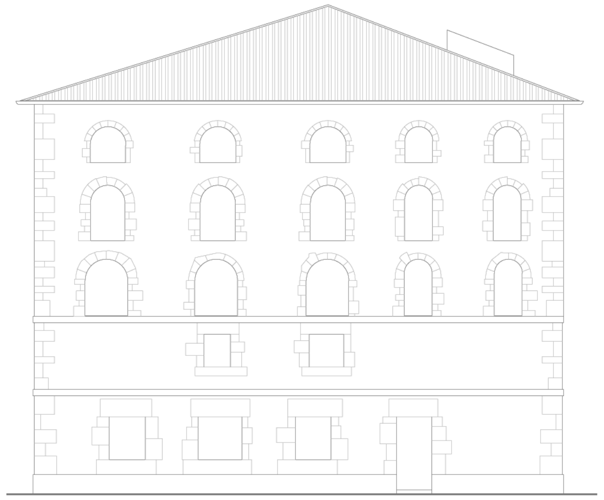

IPARRALDEKO ALTZAERA

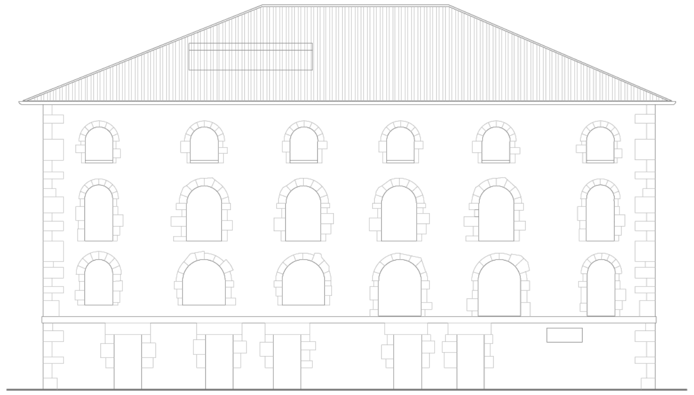

MENDEBALDEKO ALTZAERA

HEGOALDEKO ALTZAERA

SAN PEDRO KOFRADIA

Eraikin honek, 367m^2 ko oinplano ia karratua eta bost solairu ditu.

EGITURA zurezkoa da, eta sei ardatz ditu. Beheko bi solairuetan dinteldunak dira bao guztiak eta goiko hiruretan zirkuluerdikoak.

Hormak harrizkoak dira eta igeltsuz estaliak daude eta zokaloan, bao inguruetan, izkinetan eta solairutik solairurako tarteetan, harri landua ageri da.

Fatxada nagusiaren eskuinean diseinuaren monotonia apurtzen duen erloju handi bat kokatzen da eta ezkerraldean kanpandorre txiki bat teilatu gainean.

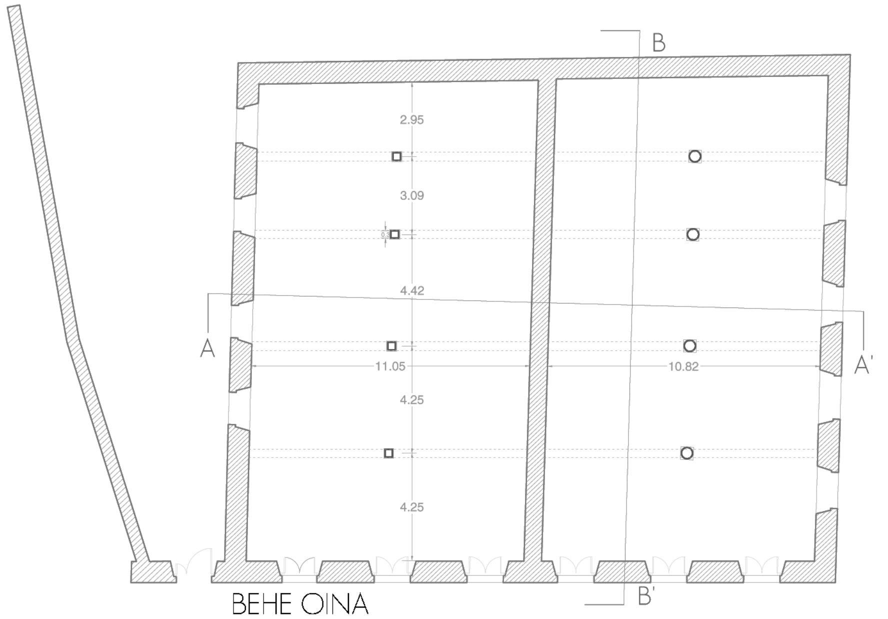

BEHE OINA

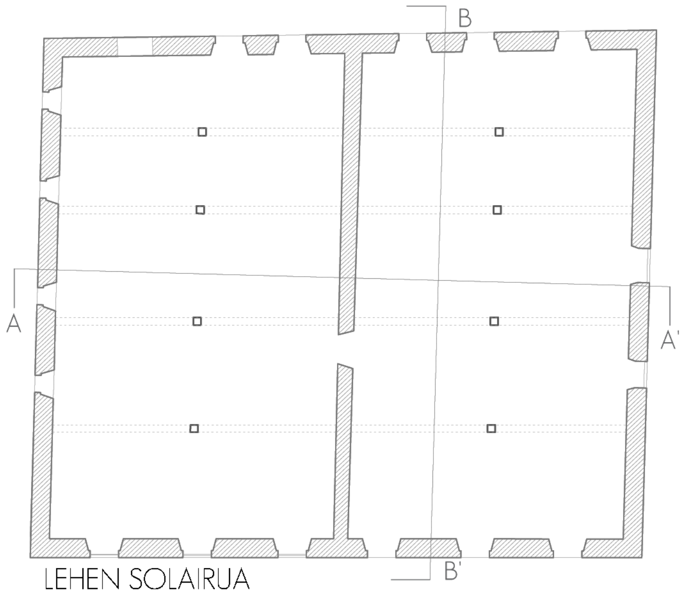

LEHEN SOLAIRUA

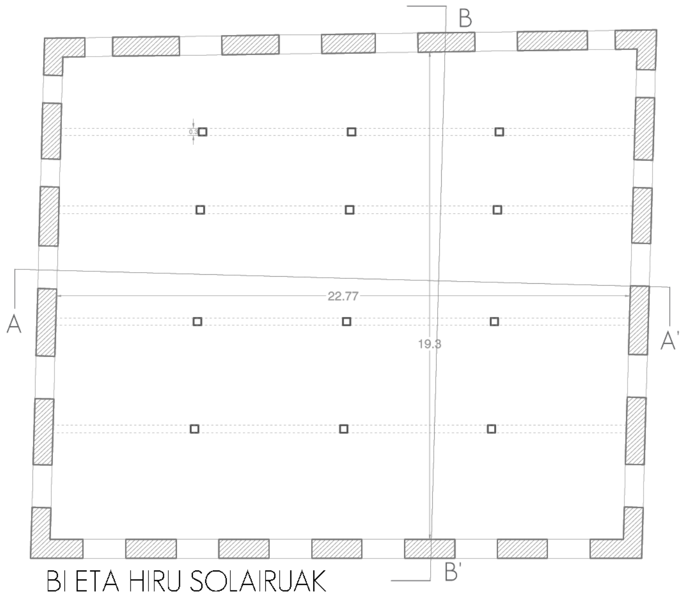

BI ETA HIRU SOLAIRUAK

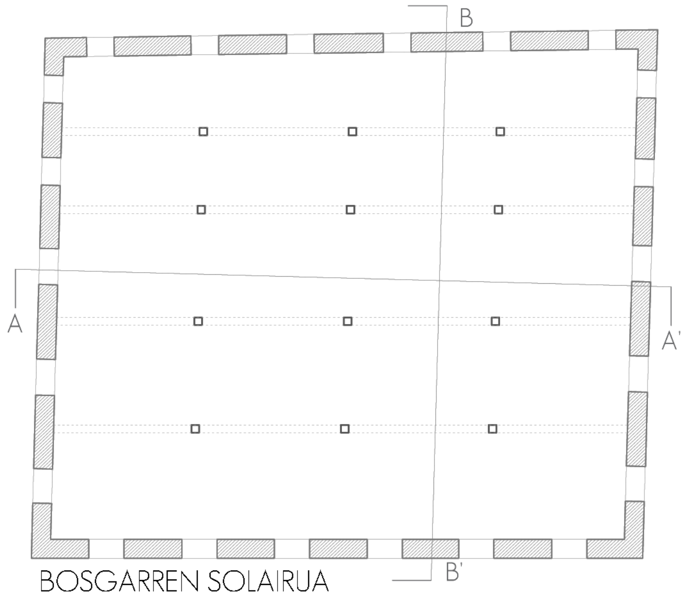

BOSGARREN SOLAIRUA

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

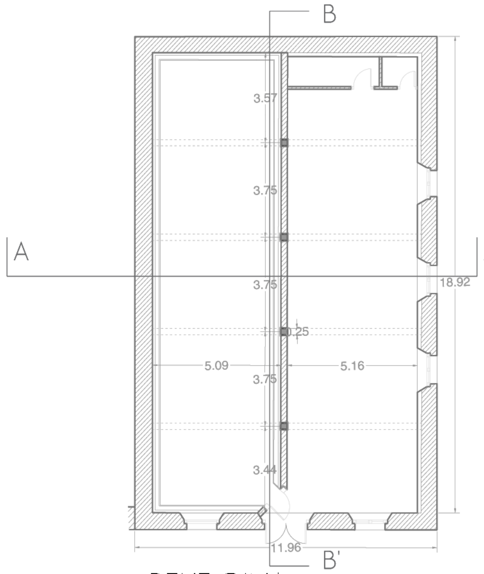

BEHE OINA

EKIALDEKO ALTZAERA

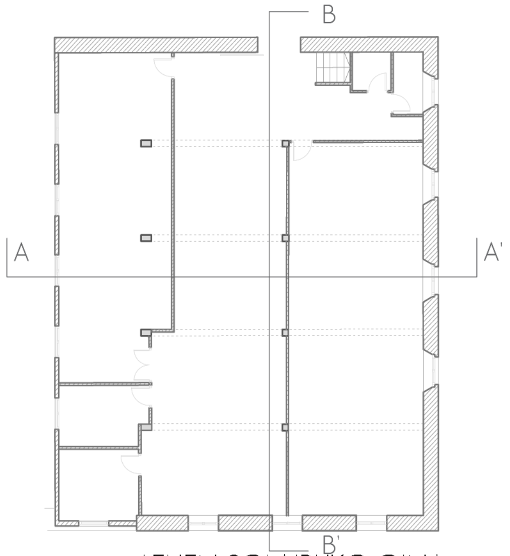

LEHEN SOLAIRUKO OINA

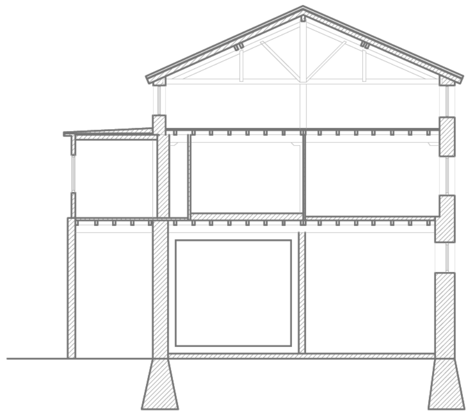

A-A' EBAKETA

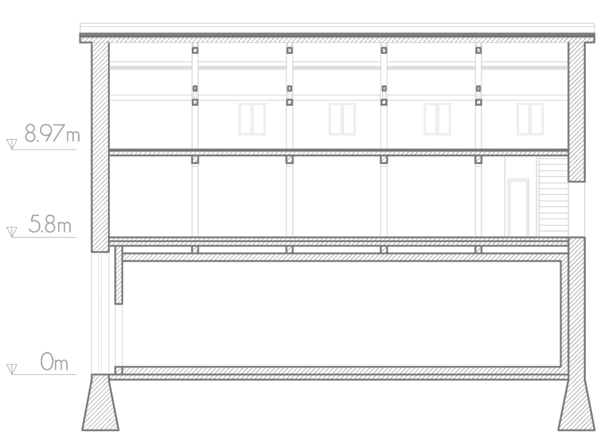

B-B' EBAKETA

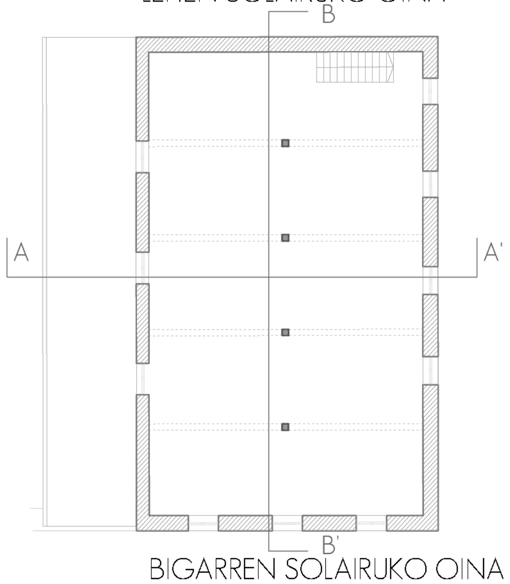

BIGARREN SOLAIRUKO OINA

KELERIA

1985ean eraberritze lanak egin ziren eta fatxadan azken solairuan bolumen txiki bat kendu zitzaion eta bestalde, teknologiarekin lotuta, izotz makina lurrazpitik doan hodi baten bidez portura konektatzen da.

AZALERA Eraikinaren behe solairuak 191m² ko azalera du, lehen solairuak 252m2 ditu eta oin laukizuzena du.

EGITURA egurrezkoa da eta karga hormak harrizkoak dira igeltsuz estaliak, zokaloan, bao inguruetan eta behe solairutik lehenengorako tartean, harri landua ageri da.

ARRAIN FABRIKAK

Eraikuntza xumeak dira, zurezko eta harrizko eraikuntzak.

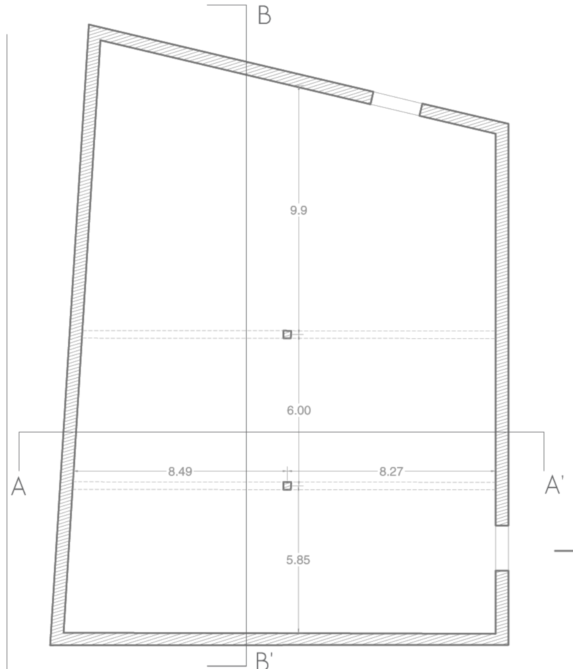

1-ARRAIN FABRIKA

A-A' EBAKETA

B-B' EBAKETA

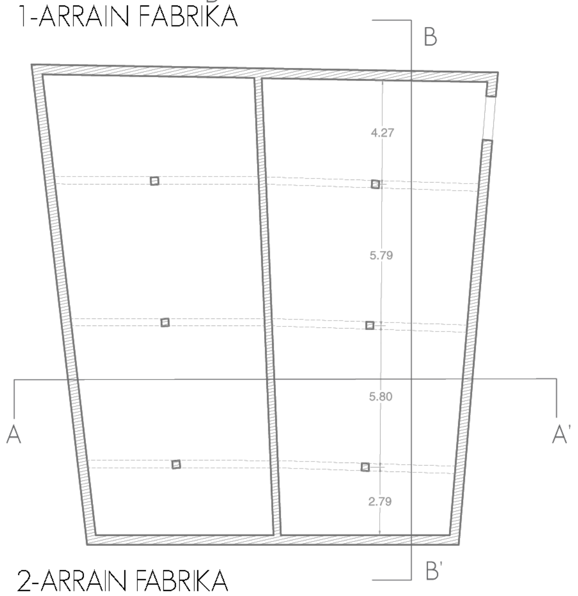

2-ARRAIN FABRIKA

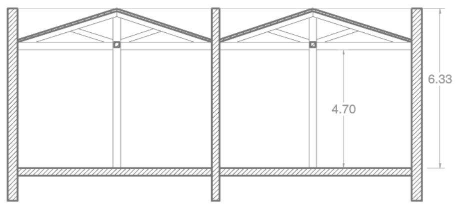

A-A' EBAKETA

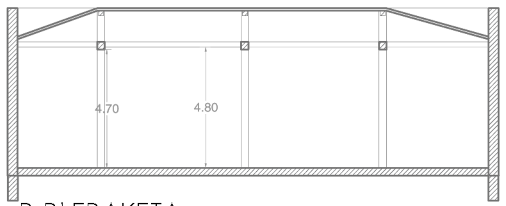

B-B' EBAKETA

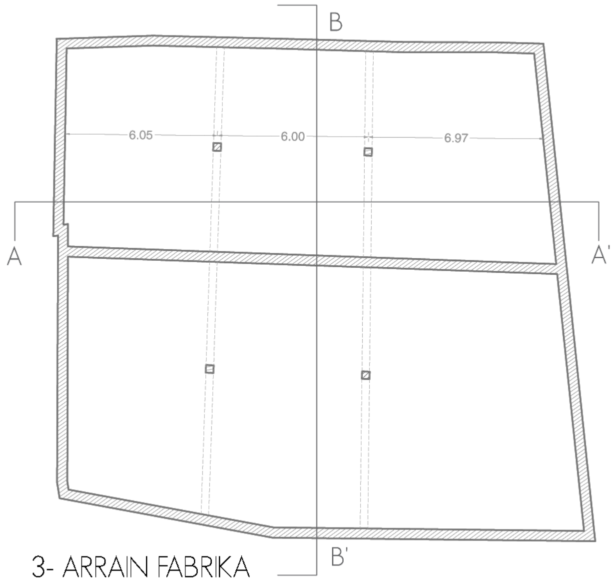

3- ARRAIN FABRIKA

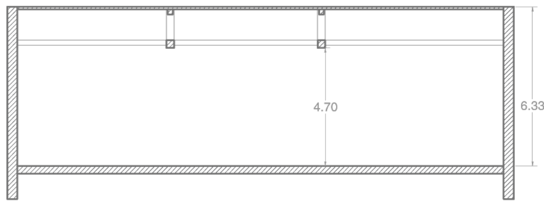

A-A' EBAKETA

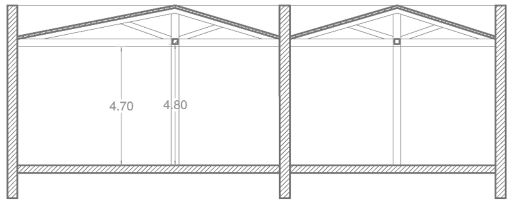

B-B' EBAKETA

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

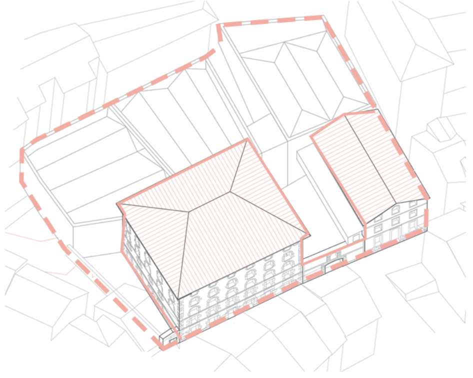

Egungo egoera

Hiru fabrika huts daude. Keleriaren goiko espazioa ere arrain fabrika izan zen. Hauek, argindarraren dorrea eta zenbait elementu egoera txarrean daude, ez dute kale traza errespetatzen eta konjunto ilun bat sortzen da gaur egun erabilera gabe dagoena. Horrez gain 2 eraikin babes berezikoak dira eta beraz hauek mantendu eta erabilera bat eman nahi zaie.

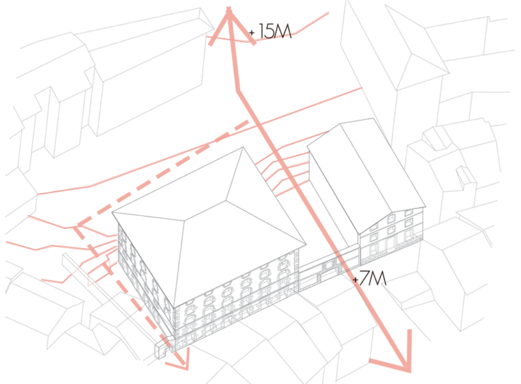

1-Konekzioa

Kalea izango da garrantzizko elementua, elementu distribuitzailea, denena da, eta espazioak sortuko ditu

Herritarrentzako espazioak sortuko dira, gainera kota aldaketa landuko da eta baita alde zaharraren eta goiko kalearen arteko trantsizioa.

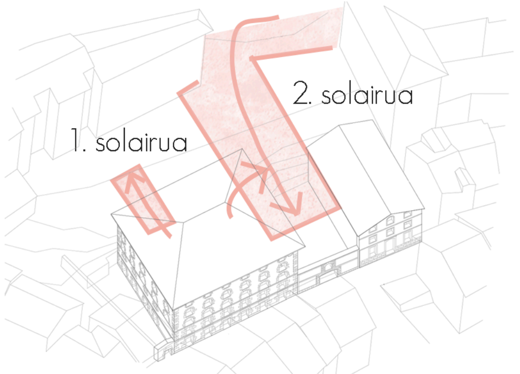

2-Bisualtasuna _Goiko kalearen sarrera espazio publiko nagusi gisa, eta Kofradiaren kanporaka irekigune aukera.

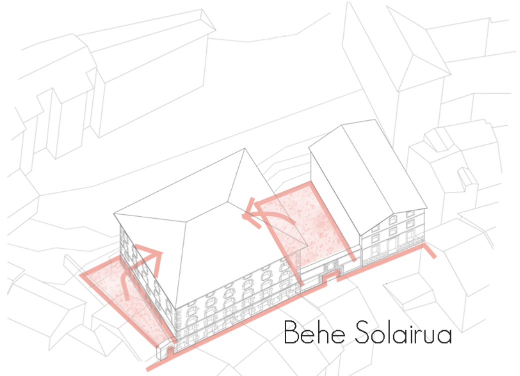

3-Arnasketa _Alde Zaharreko kaleetako estutasunetik alde egiteko irekiguneak, eta hauek, Kofradiaren behe solairuko sarrera posible gisa.

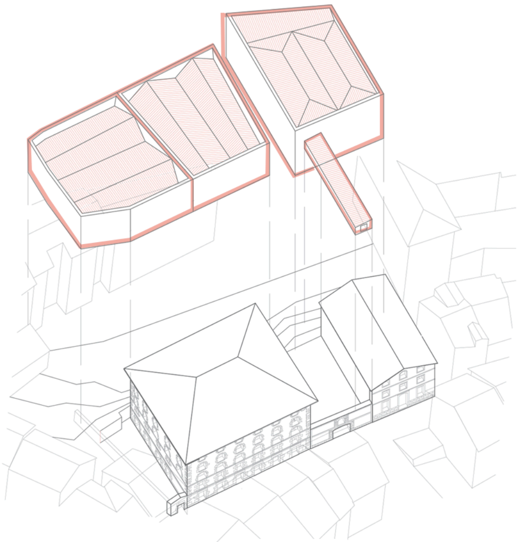

Arrain Fabrikak eraitsi

Oraindik mantetzen diren hiru arrain fabrikek ez dute Kofradiaren fatxada ezta kale trama errespetatzen eta gainera erabilera gabe daude, beraz, hauek eraiztea proposatzen da. Baita argindarraren dorrea eta egoera txarrean dagoen Keleriaren fatxararen zati bat.

Ondorioa

Bi kale ezberdinen arteko kota aldaketa handiko espazio librea.

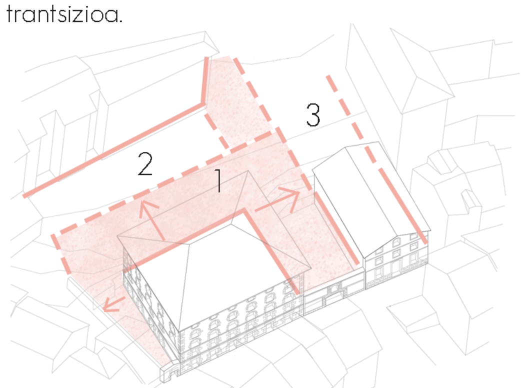

1- Kofradiarekiko alineazioa
2- Fatxada/ medianerarekiko alineazioa
3- Izotz fabrika edo Keleriarekiko lerrokatua

4-Dagoenarekiko errespetua _ Alineazioak eraikuntza berriak sortzeko dauden eraikinak kontutan izanik.

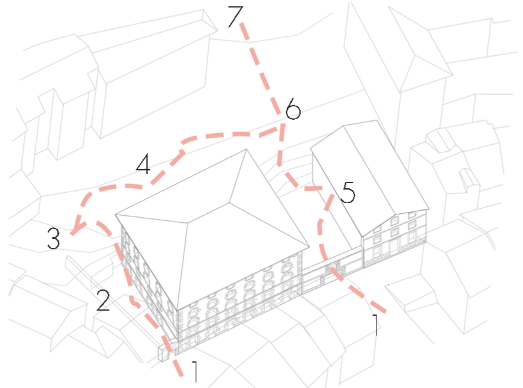

5- Kalearen sorrera espazio publiko ezberdinak lotuz,

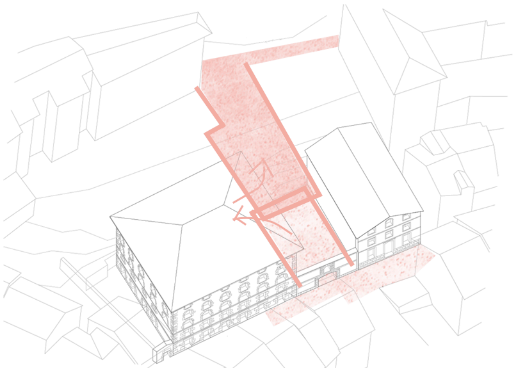

6. Irisgarritasuna, Eraikin barnean igogailu bat proposatzen da irisgarritasuna ahalbidetzeko.

Espazio ezberdinak sortuko dira kale horren sorrerarekin batera, betiere eraikinen sarrerekin eta barneko erabilerekin erlazionatuta.

1- Alde Zaharreko kalea
2- Behe solairuko sarreretako kanpo espazioak
3- Kontzertu/antzerki eta abarrerako espazioa.
4- Kofradiaren lehen solairuko sarreretako kanpo espazioa.
5- Keleriako sormen espaziorako sarrera.
6- Elkargune espazio nagusia, eraikin denak elkartuko ditu.
7- Goiko Paskual Abaroa kalea

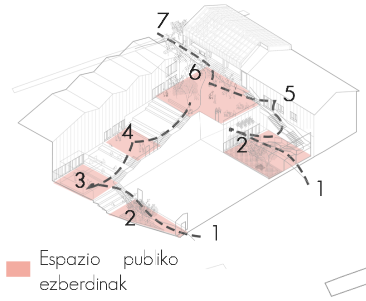

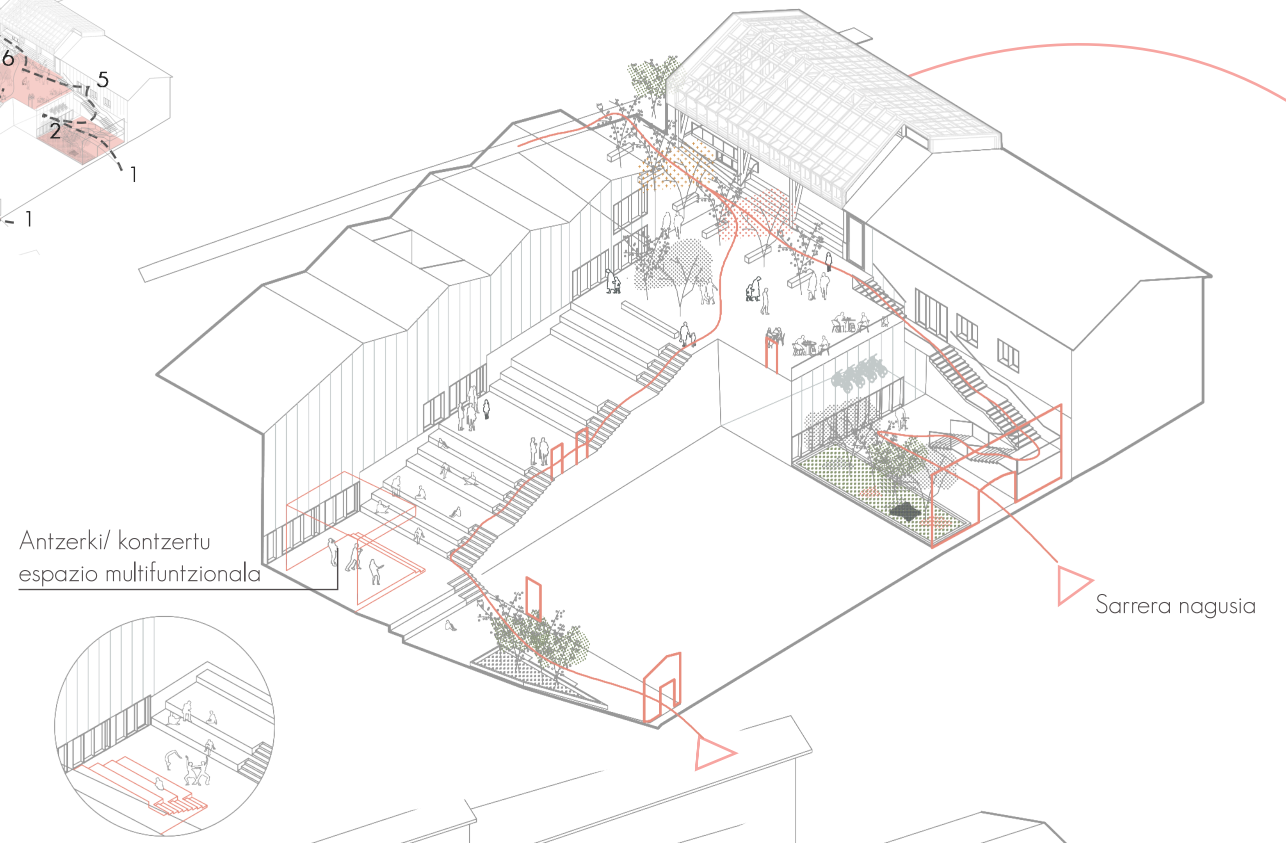

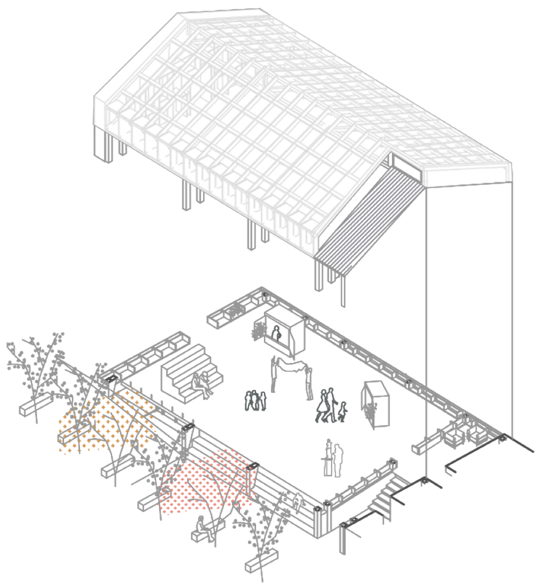

Espazio estali multifuntzionala

PROGRAMA OROKORRA

1-Areto eraikina // Sormen zentroa: Areto nagusia eta entzegu gelak //
Inguruko erabileren areto beharra asetzeko eta baita, eta baita areto alternatibo bezela, entzegu gelekin bai antzerki, musika eta dantza entzegu guneak asetzeko.

2- Ekintzaile eta sortzaile zentroa // Ekintzaile zentroa: Batzar gela, tailerrak, harrera gunea //
gazteen ideiak eta sortzaile izaera garatzeko eta lantoki gune bat izan dezaten alde egin ez dezaten.

3- Arrantzale zentroa // Arrantza zentroa: Bulegoak, jatetxea eta arrantzaleentzako aterpetxea izango ditu //
Historikoki erabilitako eraikina berreskuratzeko duen itsasoarekiko konexio zuzena kontutan izanik, egungo eta etorkizuneko itsasoarekin erlazionatutako ekintzak eta beharrak aurrera eramateko.

Eraikinen garrantzia berreskuratu eta indartzea lortuko da.

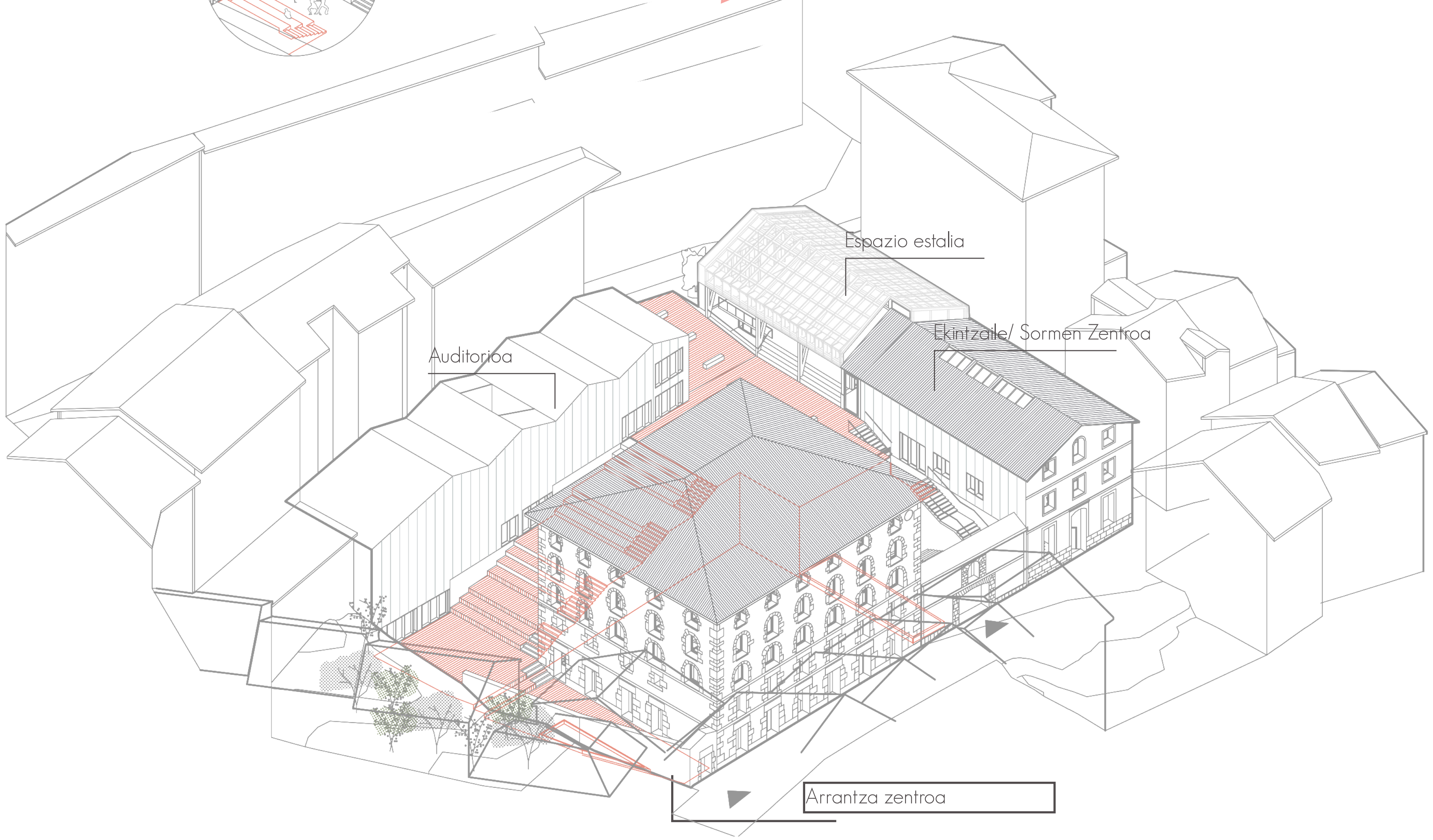

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROGRAMA

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

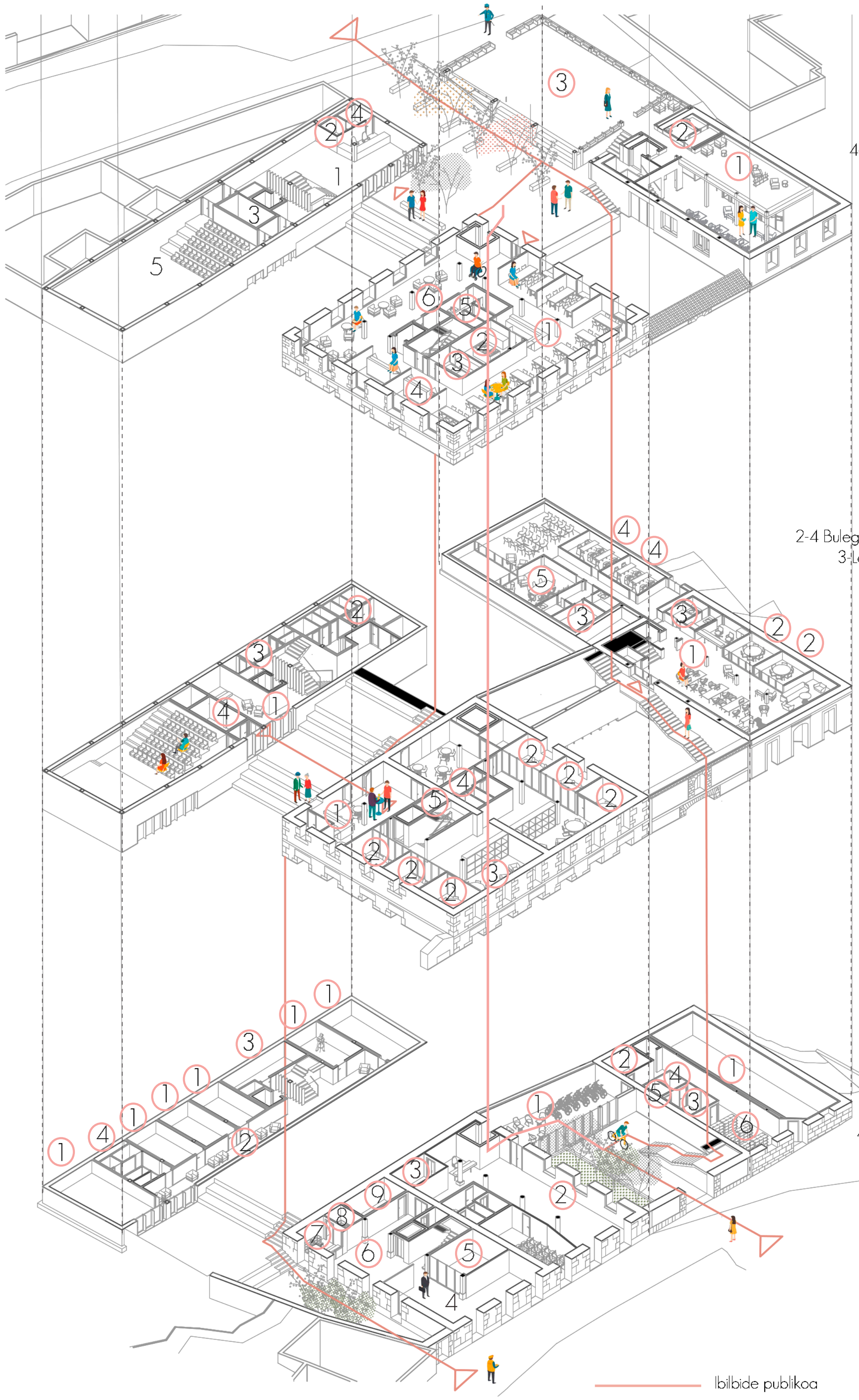

BIGARREN SOLAIRUA

01 KOFRADIA

1-Jatetxea 163m2
2-Sukaldea 20.8m2
3-Biltegia 10.7m2
4-2 Janari postu 18.5m2 + 18.5m2
5-Komuna 18.8m2
6-Atsedengunea 58.8m2

02 KELERIA

1-Coworking harrera gunea 28.3m2
2-Komuna 12.3m2
3-Gune estalia 157.3m2

03 ARETOA

1-Harrera 90m2
2-Komuna 15.5m2
3-Makina gela 9.5m2
4-Biltegia 3.75m2
5-Aretoa 120 eserleku/ 142m2

LEHEN SOLAIRUA

01 KOFRADIA

1-Kafetegia 50m2
2-4 Bulego 15m2 + 14m2 + 14m2 + 17m2
3-Lan espazio irekia 130m2
4-Komuna 17.6m2
5-Biltegia 4.4m2

02 KELERIA

1-Coworking espazio irekia 125.8m2 + 47.27m2
2- 2 Lan gela 12.4m2 + 12.7m2
3-3 Komun 4.2m2 + 3.8m2 +4.3m2
4-2 Tailer 32.5m2
5- Batzar gela 25m2

03 ARETOA

1-Harrera 65m2
2-Komunak 40m2
3-Dutxak 14m2
4-Aldagela 5m2

BEHE SOLAIRUA

01 KOFRADIA

1-Harrera 67m2
2-Esposaketa espazio 138m2
3-Biltegia 10.86m2
4-Gela multifuntzionala 44.25m2
5-Batzar gela 22.64m2
6-Harrera gunea 82m2
7-Harrera 8,45m2
8-Biltegi 5.6m2
9-Instalakuntza gela 13.85m2

02 KELERIA

1-Izotz makina 88.24m2
2-Instalakuntza gela 9m2
3-Bulegoa 7.05m2
4-Biltegi/Armairu 1.77m2
5-Komuna 2.58m2
6-Artxiboa 73.3m2

03 ARETOA

1-6 entzegu gela 136.3m2
2-Atsedengune 73.9m2
3-Instalakuntza gela 14m2
4-Komunak 18.8m2

Ibilbide publikoa

ESTALKIA

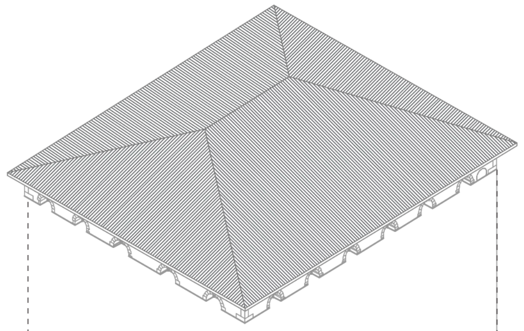

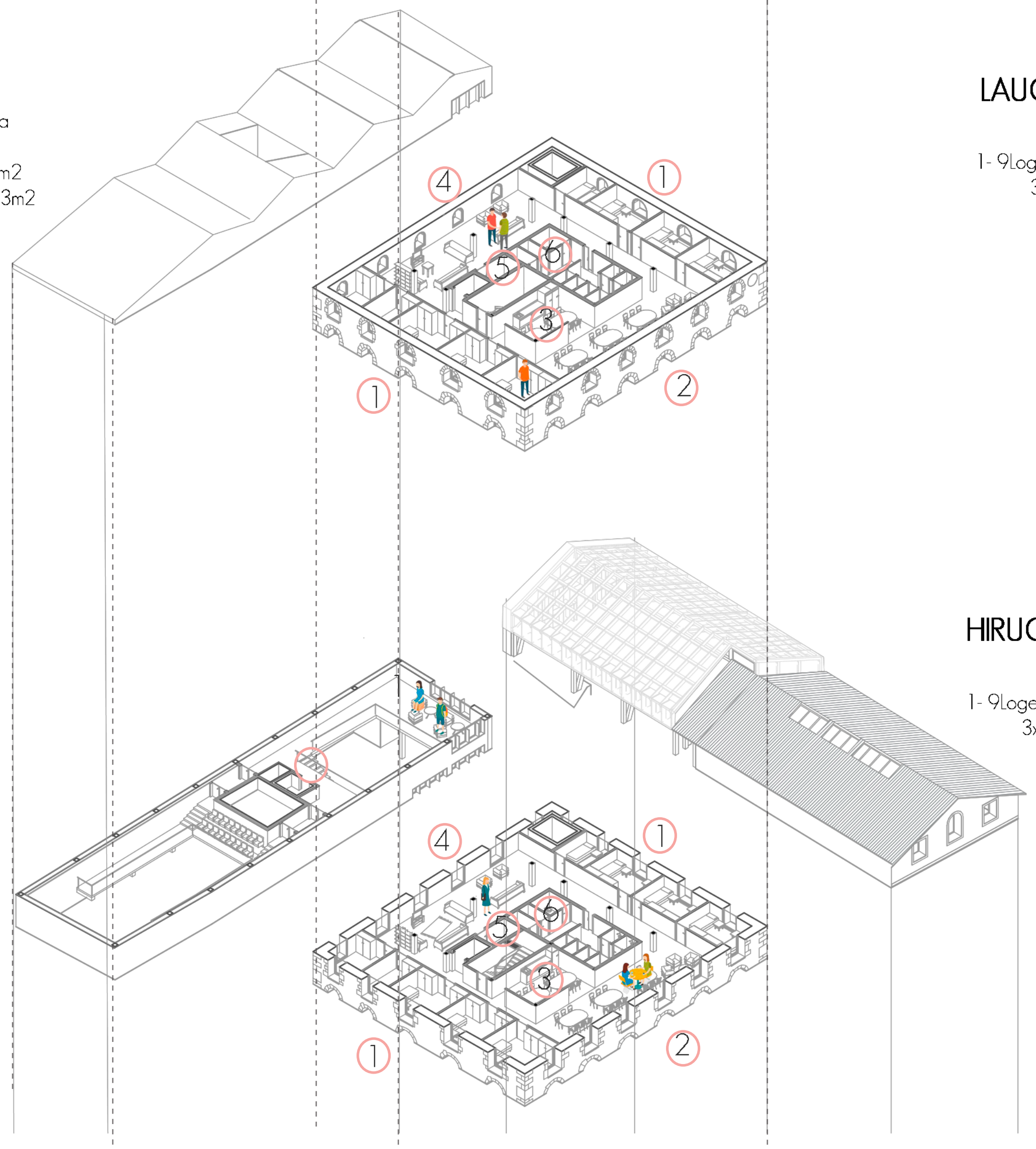

LAUGARREN SOLAIRUA

01 KOFRADIA

1- 9Logela 10.4m2 + 8.4m2 + 2x15m2 + 3x14m2 + 2x13m2 + 9.2m2
2-Jangela 63m2
3-Sukaldea 24.6m2
4-Egongela 93m2
5-Biltegia 4.8m2
6-Bainugela 17.15m2

02 KELERIA

03 ARETOA

HIRUGARREN SOLAIRUA

01 KOFRADIA

1- 9Logela 10.4m2 + 8.4m2 + 2x15m2 + 3x14m2 + 2x13m2 + 9.2m2
2-Jangela 63m2
3-Sukaldea 24.6m2
4-Egongela 48.4m2
5-Biltegia 4.8m2
6-Bainugela 17.15m2

02 KELERIA

03 ARETOA

1-Espzioa irekia 50m2

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Behe oina

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

28

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Lehen oina

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Bigarren oina

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Hirugarren oina

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Laugarren oina

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

e:1/250

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Ebaketak

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

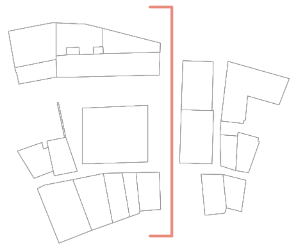

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

e:1/250

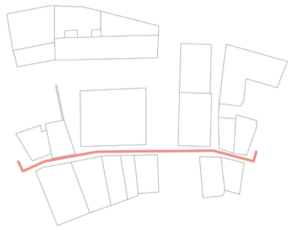

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

e:1/250

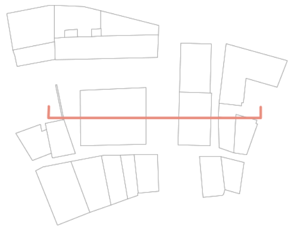

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Ebaketak

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

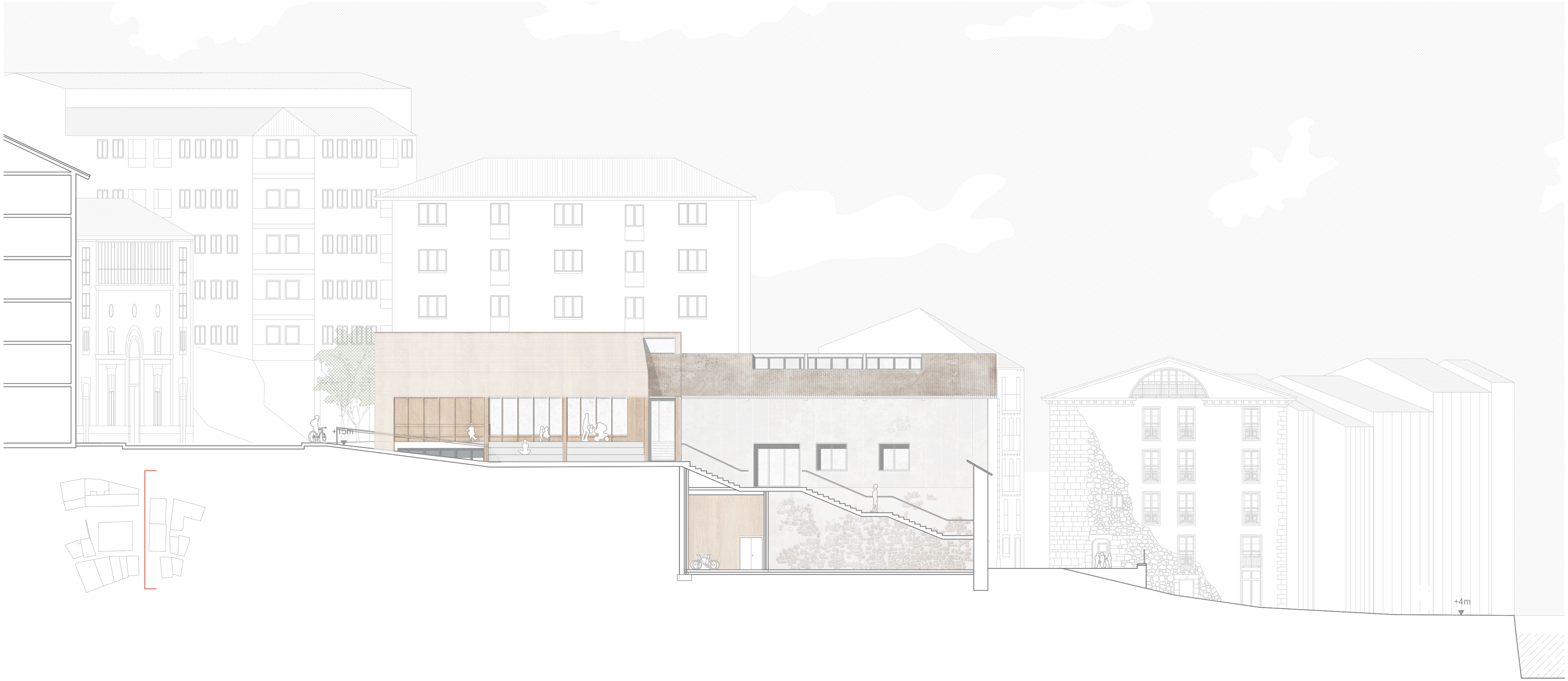

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Ebaketak

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

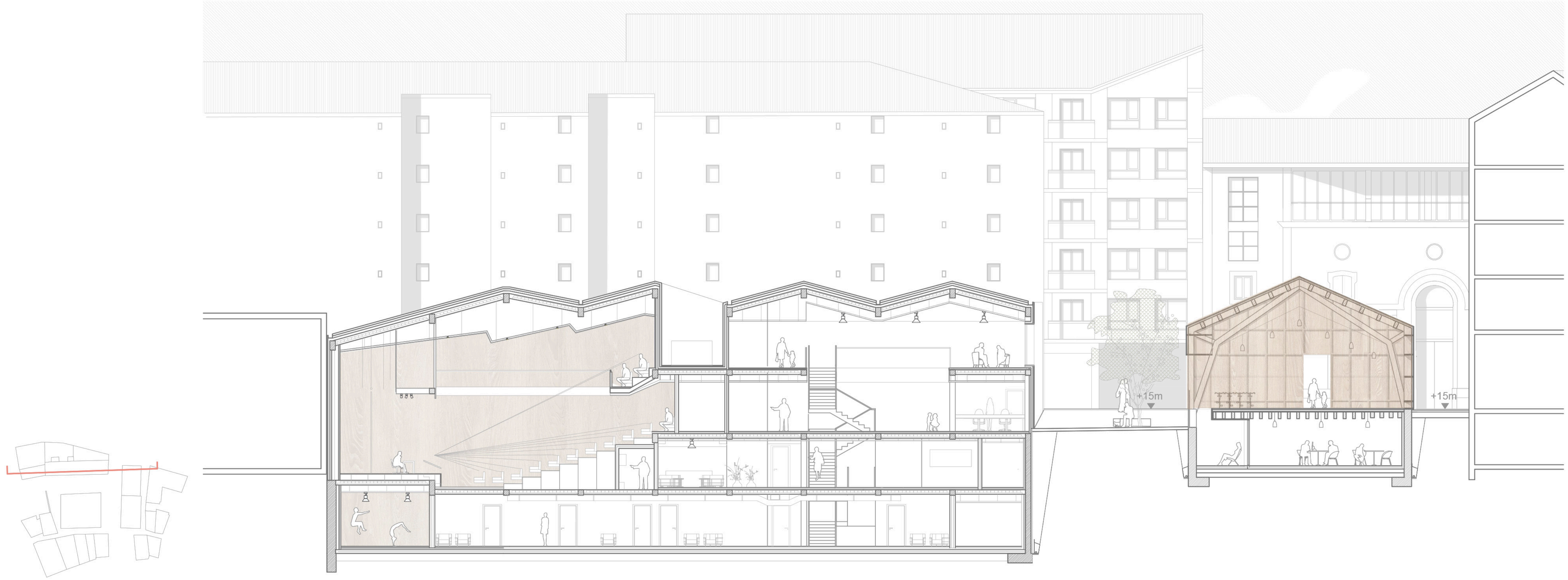

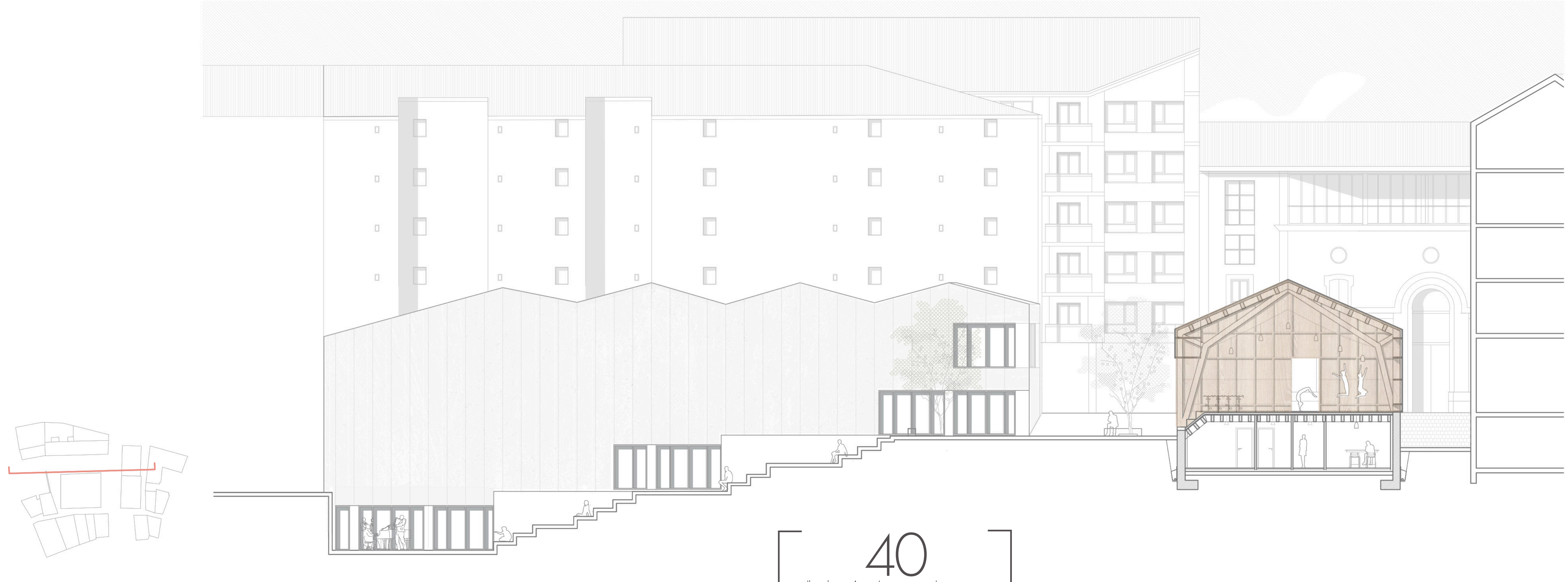

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

PROIEKTUAREN PLANOAK// Ebaketak

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

e:1/250

41

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

01// Gune estalia

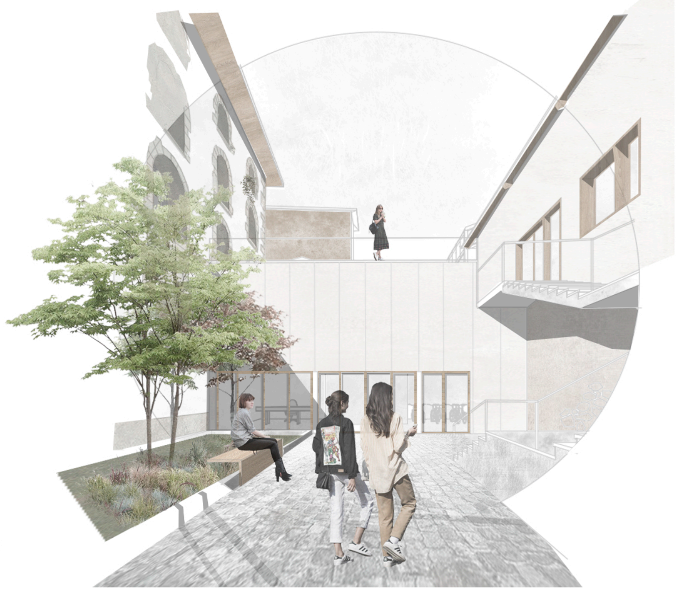

02// Sarrera nagusia

03// Arrantza zentrorako sarrera

04// Coworking espazioa irekia

05// Goiko sarrera

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

EGITURAK

Arrantza inguruko ondare arkitektonikoaren azterketa eta gaurkotzea Lekeition

Bi egitura ezberdinduko dira , alde batetik 1- jada dagoen Keleriaren zurezko egituraren jarraipena eta 2- areto bolumen itxiaren hormigoizko egitura.

HORMIGOIZKO EGITURA

ARETO

Aretoaren morfologia laukizuzena da eremuari egokitua, horrez gain eremuaren topografia dela eta bi solairu lurrazpian egongo dira eta beraz soto bezela funtzionatuko dute. Gainera eraikina medianera izaera duten bi fatxadaren ontra kokatuko da eta eraikin hauen zimendu kotatik beherago, beraz, pantaila horma bat proposatuko da egitura sistema gisa solairu bakarrekoa bi hauetan, beste bi fatxadetan sotoko horma izango da sotoko bi solairuetan kalearen kota aldaketa dela eta. Bai pantaila horma eta sotoko hormatik gora hormigoizko zutabeak kokatuko dira.

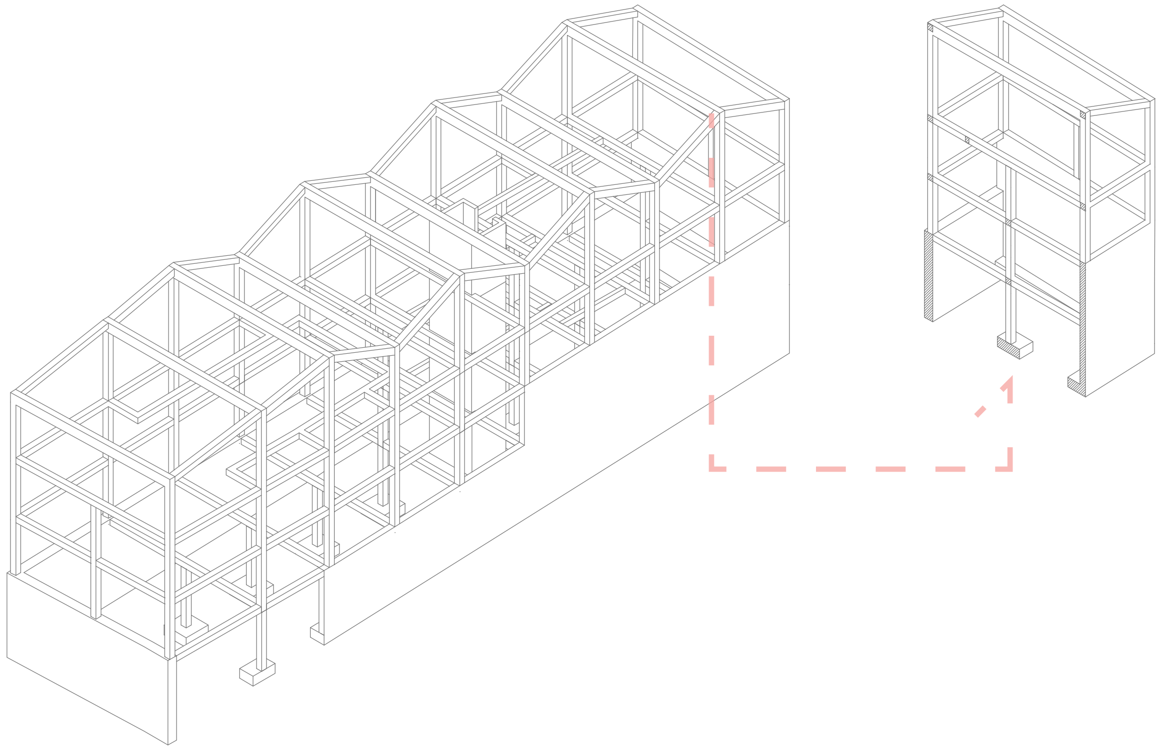

Forjatuak hormigoi armatuzko norabide bakarreko forjatuak izango dira. Lau metroro kokatutako hormigoizko habe eta zutabe egitura portikatua proposatuz. Hormigoia H30 eta armatua 500S erresistentziadun materialak erabiliko dira.

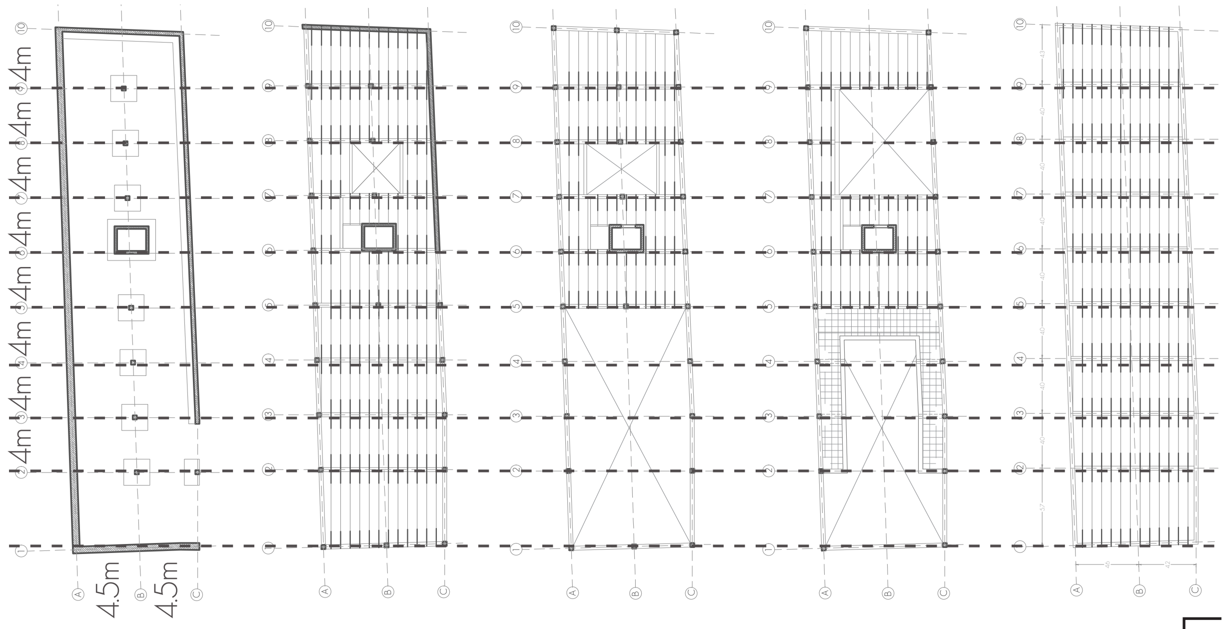

ZUREZKO EGITURA

IZOTZ FABRIKA

Izotz Fabrikan dagoen egitura mantendu eta hauen portikoen jarraipen bat proposatzen da anpliazioan. Izotz fabrikaren lehen solairuaen mailan izango dira eraikin berriaren zimenduak, hormigoizko soto hormak izango ditu eta erdian zur lamitatuzko egitura hormigoizko zimendu batean izango duena amaieran, hortik gora proposatzen den egitura zur laminatuzkoa izango da. Norabide bakarreko forjatua 5-6 m-ro eta honen gainean zurezko portikoak, gune estali baten estalkia sostengatuko dutenak.

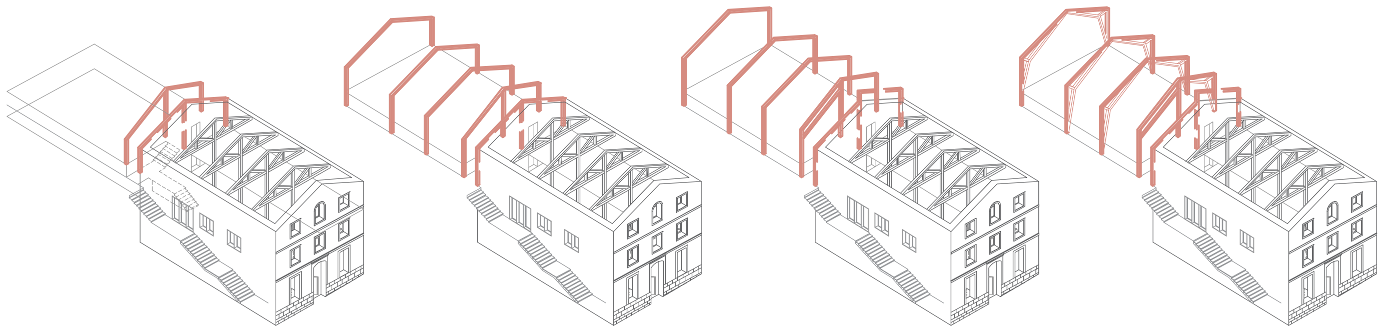

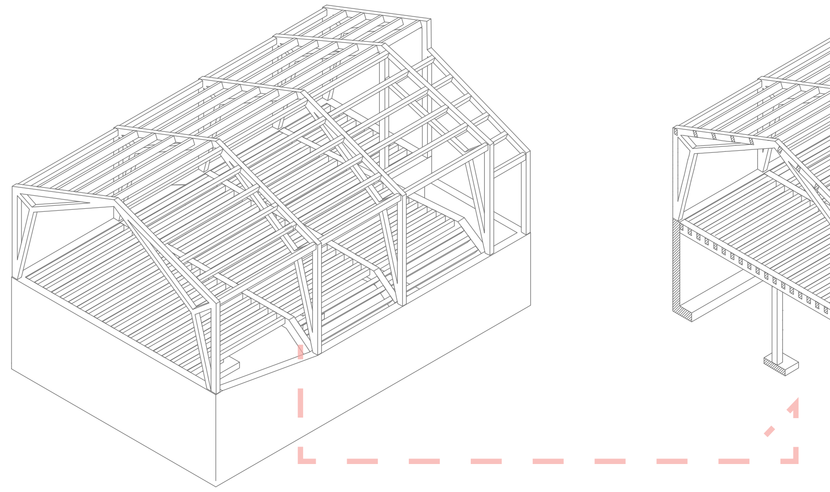

Erabiliko den materiala zur laminatua GL - 28h izango da dituen ezaugarri onengatik. Habearen luzera 12 metrokoa izango da eta portikoa triartikulatua izango da, horrez gain, habetik habera kokatuko diren habexkak beheko habean 50zm-ro kokatuko dira eta estalkiko portikoan 1m-ro.

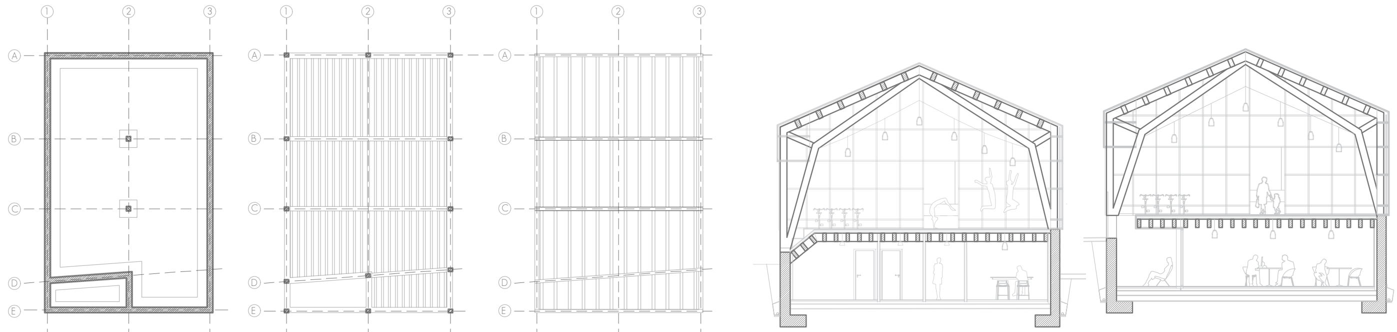

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

Aipatu den bezela hiru eraikin ezberdin daude, eta baita eraikuntza mota: Dagoena mantendu nahi da eta berria dagoenaren gaureguneratze bat bezela proposatzen da ,betiere HARRIA eta ZURAren aldetik.

HARRIA // SENDOA // HORMIGOIA   ZURA // ARINA // ZURA

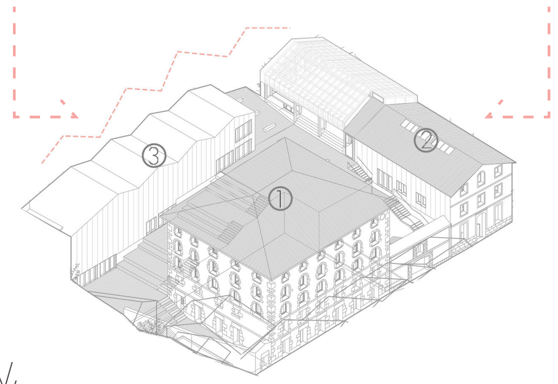

1-SAN PEDRO KOFRADIA ZAHARRA/.
5 solairu ditu eta errektangularra da. Esan bezela egitura zurezkoa da eta harrizko karga hormak ditu, duela 15 urte eraberritu zen, ordutik erabilera gabe dago , beraz, erabilera berrietarako egokituko dira barne espazioak baina ez da gehiegizko eraizketarik proposatzen. Soilik komunikazi nukleoak kokatzen diren guneetan forjatuan irekiguneak egin. Horrez gain, hormetako leihoen irekiguneetan betelanak edo hustuketaren bat eginez fatxadan, baina hau minimoa izanik. Gainera gaur egun arrain fabrikekin kontaktuan dagoen fatxada garbitu eta egokitu beharko da.
EGITURA: Gaur egungo zurezko eta harrizko egitura mantenduko da, soilik eskailera eta igogailuarentzako irekiguneak egingo dira forjatuan.
ERAIKUNTZA: Termikoki hobetzeko trasdosatu bat gehituko saio barnekaldean, barneko perímetro osoan isolamendua jarriz. Akustikoki hobetzeko eta barne konforta hobetzeko forjatuen gainean dentsitate altuko polietileno lamina eta gaineko kapa zurrun bat gehituko zaio.

Mendebaldeko Altzaera   Hegoaldeko altzaera   Ezpeleta Kaleko Altzaera   Iparraldeko Altzaera   Behe oina

2-KELERIA EDO IZOTZ FABRIKA//

3 solairu ditu eraikinak gaur egun. Luzapenean lehen solairua eta bigarrena izango ditu eta osotasunean laukizuzena da. Eraikin honen egoera ez da Kofradiaren egoera bezain ona eta aldaketa nabarmenagoak proposatzen dira. Gaur egun dagoenaren birgaitze batez gain handipena proposatzen da eta honek egitura guztiz independientea izango du.. Esan bezala, egungo eraikinaren egitura zurezkoa da harrizko karga hormekin izanik eta hau mantentzea proposatzen denez proposatzen den egitura berria ere zurezkoa izango da, hormigoi armatuzko karga hormak erabiliz lur azpiko solairuko hormetan.
ERAIKUNTZA: Behe solairua barnekaldetik isolatutako kutxa bat izango da.
Estalki gunea izango da lehen solairua, kanpo espazioa.
Sistema: Zur laminatuzko egitura + 1m-ro banatutako zurezko azala, beraien artean perpendikularki kokatutako zurezko piezen bidez eraikitako azal ez egiturala + 1m-ro kokatutako zurezko xafla bertikaletan finkatutako polikarbonatozko azala zuraren babeslea izango dena.

3-ARETOA// Sormen zentroa: Areto nagusia eta entzegu gelak
4 solairu ditu eta laukizuzena da. Eraikin berria lekua kontutan izanik eta tradizioz erabilitako materialak eta tamaina kontutan izanik hormigoizkoa egitea aurreikusten da. Lekura egokitutako eraikuntza da kota aldaketa handiko gunean eta bi medianerekin kontaktuan
.
ERAIKUNTZA: Lurzoruarekin kontaktuan zolarria kokatuko da eta hau EKT-ren arabera diseinatuko da.
Fatxada eta medianeretan Hormipresa etxe komertzialak proposatzen dituen hormigoizko panel sandwich autoportanteak erabiliko dira Halfen sistemaren bidezko loturekin,. Panel hauen osaera hormigoizko bi orrikoa eta tarteko isolamendu batekin osatuko da eta aurrefabrikatua izango da, pieza ezberdinak diseinatuko dira. Horrez gain, egiturara finkatuko diren piezetan FPA Halfen sistema erabiliko da.
Estalki mota bi izango dira, 1- estalki lau iraulia, akabera bezela aplakatu zeramiko bat izango duena, izan ere instalakuntza espazio bat abilitatzeko sortuko da. 2- Hormigoizko akabera duen estalkia hau estetikoa izango da soilik. Kalzip etxe komertziaren sistema erabiliko da panelak eusteko. Behekaldean txapa grekatu bat izango du altuera emateko, ondoren lamina iragazgaitza, eta honen gainean Kalzip etxe komertzialaren piezak izango ditu goiko txapa metalikoa eusteko . Tarte horretan isolamendua kokatuko da eta gainean txapa metalikoa, txapa honen loturak ez du ura igarotzen utziko

eta gainera hormigoizko plakak sortzengatzeko egituraren soporte bezela funtzionatuko dute.

1// Eraizpenak

2// Sarrrera berria
// Hustuketa fatxadan
//solairu berriaren sorrera

3// Azalera handipena
// Fatxadan hustuketak

4// Komunikazio nukleoa
// Kalea eta bi solairuak konektatuz

5//Sarrera berria kanpo espazioarekin alineatu egituraren jarraipenari esker

6//Egituraren jarraipena azalera osoan zehar

7//Egituraren altuera igo espazio altuagoa lortzekoa eta espazioak bereizteko

8//Zurezko bigarren azal ez egiturala // Estalkia- alde batetik adreilu tradizionala eta egitura babestuko duen polikarbonatozko azala

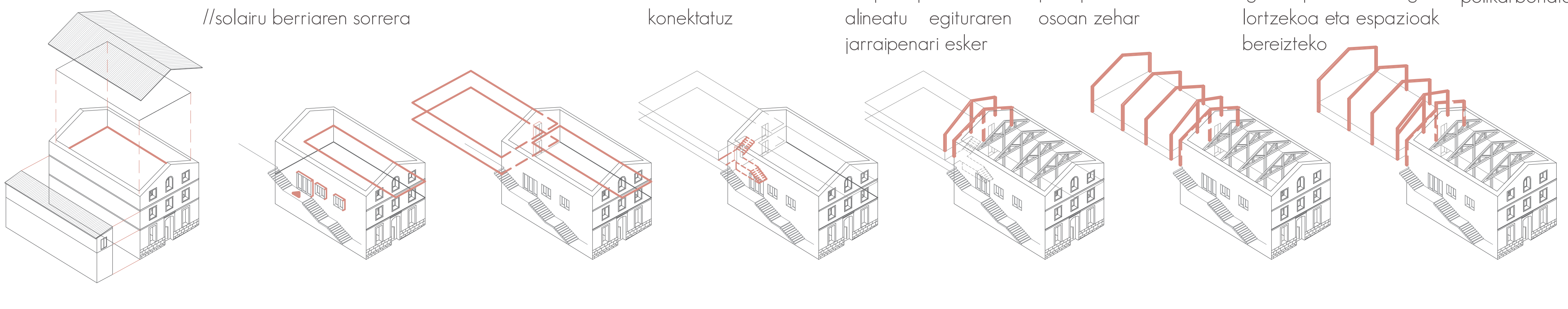

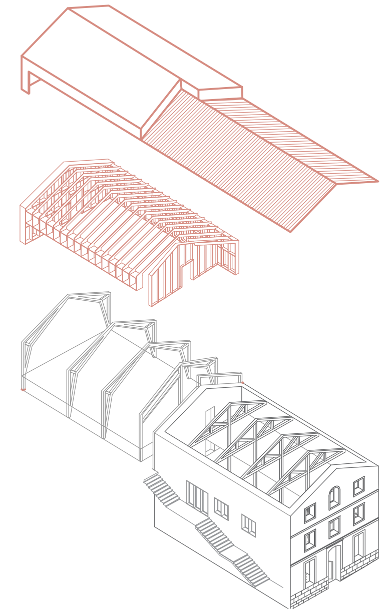

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

1//SUTEAK

SUTEEN AURKAKO BABESA -> CTE-DB-SI

1-Kofradia eraikina:

SI 4 Suteen aurkako babeserako atondurak 1.1 taularen arabera, hauen artean, Su-itzalgailu eramangarriak,Elkargune publikoa: Suteetako ur-hargune hornituak, Alarma sistema, Sutea detektatzeko sistema, Kanpoko sute ahoa eraikinaren kanpokaldean kokatuko da hiru eraikinen plaza elkargunean.

2-Areto eta ekintzaile zentroa:

SI 4 Suteen aurkako babeserako atondurak 1.1 Taularen arabera, hauen artean, Su-itzalgailu eramangarria, Elkargune publikoa: Suteetako ur-hargune hornituak,Alarma sistema,Sutea detektatzeko sistema, Kanpoko sute ahoa.

Gainera eraikinen altuerak 9. baino gutxiagokoak direnez ez ez du irekigune berezirik behar fatxadan ezta maniobra tokirik.

1-Kofradia arrantza zentro sektorea :

2 solairu 580.6m^2x 2=1161.2m^2

2-Kofradiako Jatetxea sektorea : solairu bakarra -> 506.5m^2

3-Kofradiako arrantzaleen aterpetxea sektorea :

2 solairu 506.5m^2x 2=1013.0m^2

4-Aretoa sektorea : 4 solairu 367m^2x 4=1468m^2

5-Izotz makina sektorea : solairu bakarra -> 237.8m^2

6-Ekintzaile zentroa sektorea : 2 solairu 458m^2 + 266.2m^2

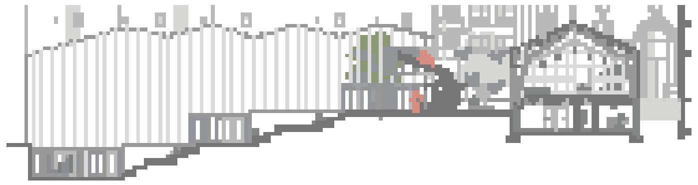

2//ESTUDIO TERMIKOA -> CTE-DB-HE0 // CTE-DB-HE1 //Lekeitio Eremu Klimatikoa C1

Fatxada-hormen eta lurra ukitzen duten itxituren transmitantzia-muga UHmuga: 0,73 W/m2K

Zoruen transmitantzia-muga UZmuga: 0,50 W/m2K

Estalkien transmitantzia-muga UEmuga: 0,41 W/m2K

Argizuloen eguzki-faktore aldatuaren muga FAmuga: 0,37

1-SAN PEDRO KOFRADIA ZAHARRA

ESTUDIO TERMIKOARI dagokionez, gaur egun dagoen harrizko hormari isolamendua gehituko zaio eraikinaren perimetro osoan.

Transmitantzia maximoak bete arren kondentsazioak eta baita barneko espazioaren konforta hobetuko du eta ZUBI TERMIKOAK ekidingo dira ate eta leihoak trasdosatura alineatuz.

2-KELERIA EDO IZOTZ FABRIKA

Kofradian bezela perimetro osoan isolamendua gehituko zaio eta honek barneko konforta hobetzen du, baita kondentsazioak gutxitu.

Kasu honetan hormak 60 zm-koak izango dira.

3-ARETOA

Proposatzen diren itxitura elementuak hurrengoak izango dira kasu honetan:

FATXADA- Hormigoia+Isolamendua+ hormigoia, hormigoizko fatxada autoportantea. Isolamendu jarraia izango du.

ESTALKIA- Estalkia ere hormigoizkoa izango da baina hau estetikoa izango da soilin, hauen isolamenduaren gainean kokatzen den txapa baten gainean sostengatuko dira, estalki lau alderantzikatua izango da, aplakatu zeramikoarekin.

LEIHOAK- Aukeratutako leihoak Control Glass etxe komertzialarenak izango dira, hauek emisibitate termiko baxukoak eta akustikoak izango dira, eraikinean dauden beirate haundiak kontutan izanik eta eraikinaren erabilera. Horrez gain leihoetarako babesak jarriko dira, bai leihoak barnekaldean kokatuz eta Eguzki babeserako kortinak kokatuko dira, barneko konforta hobetzeko.

Leihoek gas argon izango dute ganberan honek konduktibitate termikoa gutxitzen du baina baita ere akustikoki, gasaren kantitate eta kalitate egoki batekin isolamendu akustikoaren hobekuntza 3dB-koa izatera iritsi daiteke.

ITZALAK

Eraikinaren kokapena eta orientazioa eremuaren topografiak eta ezaugarrien ondorio bat da. Orientazioa ez da egokiena baina duen erabileragaitik kanpoko espazioarekin izan behar duen kontaktua txikia izanik nahiko eraikin zurruna izango da. Zubi termikoak ekidingo dira eta beraz erabilitako materialak egokiak izanik eraikinak termikoki bere baitan ongi funtzionatzeko moduan diseinatuko da.

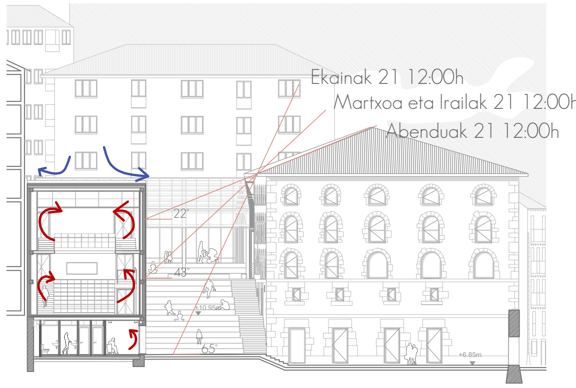

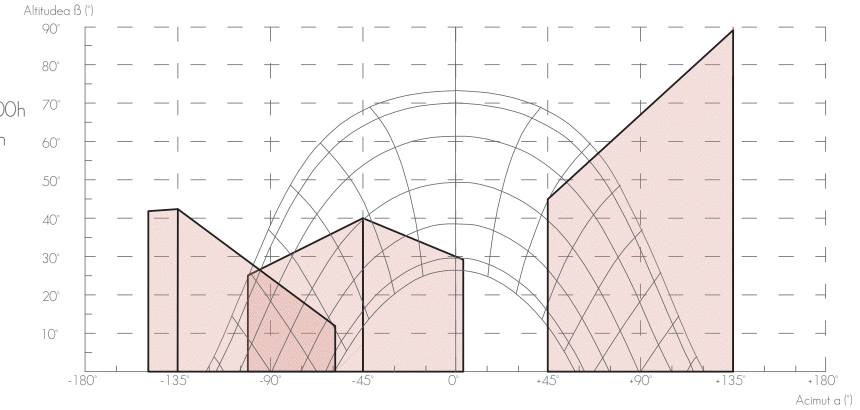

3// AIREZTAPENA -> CTE-DB-HS3; RITE

AIREZTAPEN eta BEROKUNTZA SISTEMAREN AZALPENA

Sistema bateratua erabiltzea erabaki da, beraz, aireztapen, klimatizazio eta kalefakzioa eta baita erregulazioa, sistema bardinaren bitartez egingo da.Horretarako UTA+Bero ponpa aire-aire sistema sinplifikatua erabiliko da,

bero ponpa barneratua duena eta bertara inpultsio eta erauzketa tutuak konektatuko dira.

Beraz, eraikin bakoitza klimatizatzeko ekipo 1 erabili da, horretarako azken solairuan eraikinaren erdigunean kanpo espazio bat egokitzen da makina kokatu ahal izateko.

Tutuak bertikalki estalki gune horren alboan kokatuko dira eta eraikinaren erdialdean kontutan izanik eraikina laukizuzena dela eta luzera nabarmena duela , erabaki hori hartuko da tutuak era egokiago batean bideratzeko.

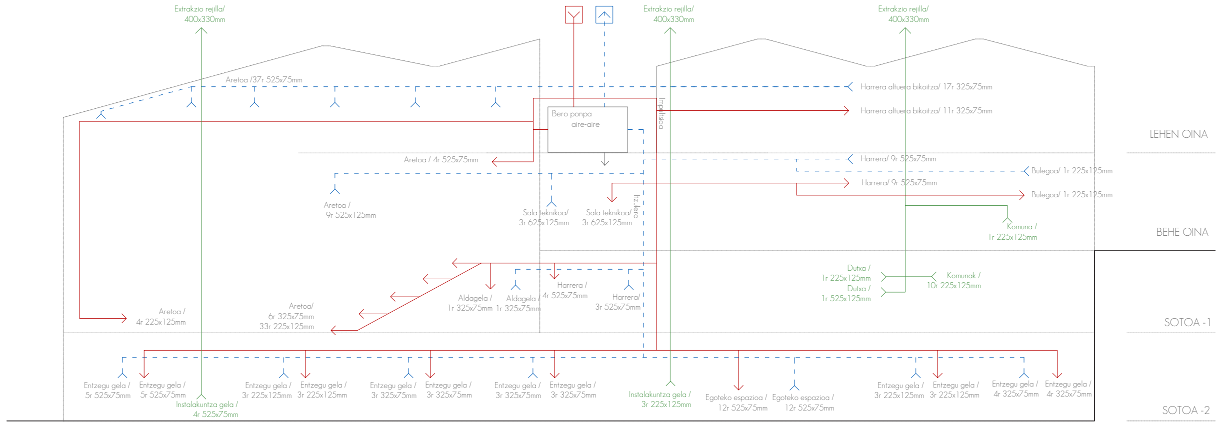

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza

4// UHS-UBS -> CTE-DB-HS4; DB-HE; RITE

UHS eta UBS-aren instalakuntzak ditu. Ur bero sanitariaren beharra handia ez izan arren, dutxa batzuk daude eta hauek hornitu beharko dira, horretarako termo elektrikoa erabiliko da eta energia berriztagarri gisa UTA+ bero ponpa-ko beroa berreskuratuko litzateke. UTA+Bero ponpa-ko bero berreskuragailuak airearen energia berriztagarria, aerotermia UBS-aren sorrerarako, eta aldi berean instalakuntza klimatizatzen da. Aerotermia honelako unitateetan galtzen den energia da. Honekin gainera EKT-k ACS-ren sorrerarako eskatzen duen energia berriztagarrien beharra asetzen du.

Instalakuntza honek dituen abantailak: energia aurrezpena, CO2 emisioen gutxipena, eta unitatearen bizi luzapena.

Instalazio gela Soto -2 solairuan kokatuko da eta beraz, Alde Zaharreko kaleko sare orokorretik egingo da ur hornidura.

Instalakuntza gela horretan termoelektriko bat kokatuko da ur bero sanitarioaren produkziorako ,hau aire-ura trukagailuarekin konektatua egongo da eta trukagailua UTA+bero ponparekin. Termo elektrikoak instalakuntzaren %100 asetuko du, baina UTA-ren beroa berreskuratzeko aukera dagoenean honek UBS-a hornituko du.

Kofradiaren kasuan bai UBS eta UHS instalakuntzak izango ditu, dituen beharrak direla eta, aldiz, Keleria edo izotz fabrikaren eraikinean UHS ren sarea beharko da baina zoru radiantearen sarerako, hau geotermiaren bidez lortuko da.

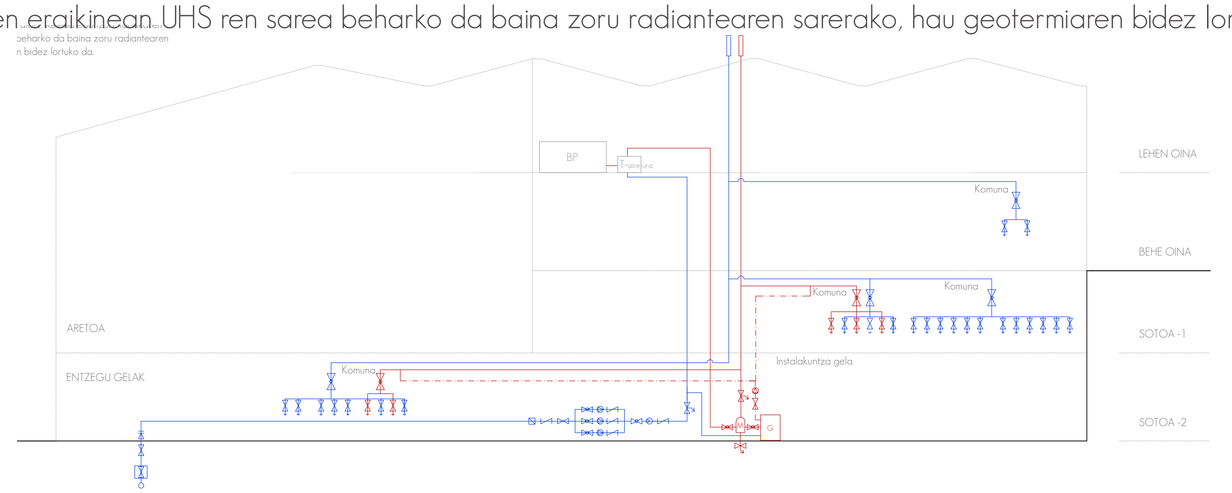

5// SANEAMENDUA -> CTE-DB-HS1 ; CTE-DB-HS5

Alde Zaharreko sare orokorreko sarearekin konekzio berri bat sortuko da kalearen sorrerarekin eta beraz, kota baxuenetik isuriko dira bai euri urak eta bai ur beltzak s-2 solairutik.

EURI URAK// estalkia inklinatua denez punturik baxuenetan kokatuko dira erretenak eta bertatik bideratuko dira medianera fatxadaren aldera eraman arte. Bertan galeria bat kokatuko da solairu guztietan tutu bertikalak eramateko.

UR ZIKINAK// ere medianera fatxada horretatik eramango dira bertikalki hiru zorrotenen bidez eta lur azpian elkartuko dira arketen bidez erregistro putzura iritzi arte eta bertatik sare orokorrera konektatuko da.

DRENAIA// pantaila horma dagoenez puntu horietan drenaia barnetik egingo da eta kontentzio hormarena kanpokaldetik eramango da eta sare orokorrarekin elkartuko da.

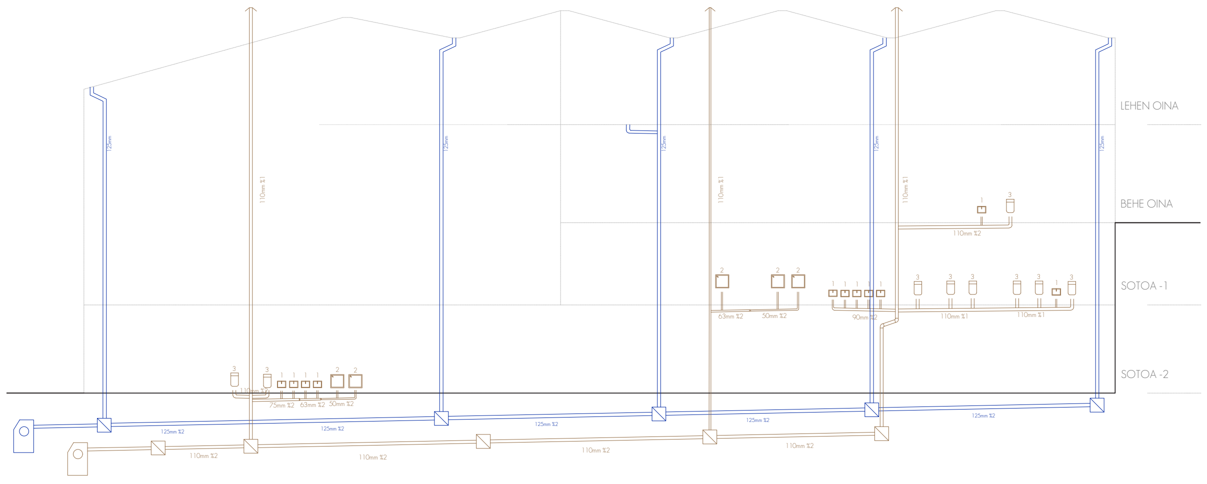

6//ELEKTRIZITATEA ETA ARGIZTAPENA -> UNE - 12464 . 1N

Kontuan izanik eraikinaren erabilera eta eremuaren topografia, ez dago argiztapen natural ugari. Aretoa elementu itxi gisa planteatzen da eta baita entzegu gelak. Altuera bikoitzeko harrera gune nagusiak ditu beirate eta argiztapen natural gehiena, beraz espazio ezberdinek argiztapen artifizial aukeraketa egoki baten beharra izango dute.

LED luminariak erabiliko dira dituzten ezaugarri onengatik, bai efizientzia energetikoa eta mantenimendu baxuagatik. Argiztapena azkar sortzen dute eta iraunkorrak dira.

Estetika baina baita erabilera eta espazioaren ezaugarriak izan dira kontutan luminarien aukeraketarako.

LAMP luminaria etxe komertzialeko luminariak aukeratu dira.

Bost luminaria proposatzen dira:

1-LAMP DOMO 220 G2 2000NW- hau sabai faltsuan kokatuko da, eta gela txikietan, komunetan, korridore batzuetan eta entzegu geletan kokatuko dira.

2-LAMP STORMBELL 3000NW FL WH-WH+ACC- luminaria efizientea izateaz gain estetiko gisa erabiliko da, harrera guneetan, antzerki entzegu gelan eta entzegu gelen korridorean erabiliko dira.

3-LAMP LOOK BASE 3000 WW FL BL- aretoko eszenatokia argiztatzeko foko gisa erabiliko dira.

4-LAMP FIL +1x80W/830 OPAL- aretorako sabai faltsuan luzetarako luminaria proposatzen da.

5- LAMP MAUI APLIQUE LEDS IND: WW- Eszenatoki atzean luminaria puntual bezela eta baita komunetako sarreran kokatzen dira

ELEKTRIZITATEA:

Elektrizitatea kanaleten bidez bideratuko da, sabai faltsutik, baita paretetatik eramango dira hodiak.

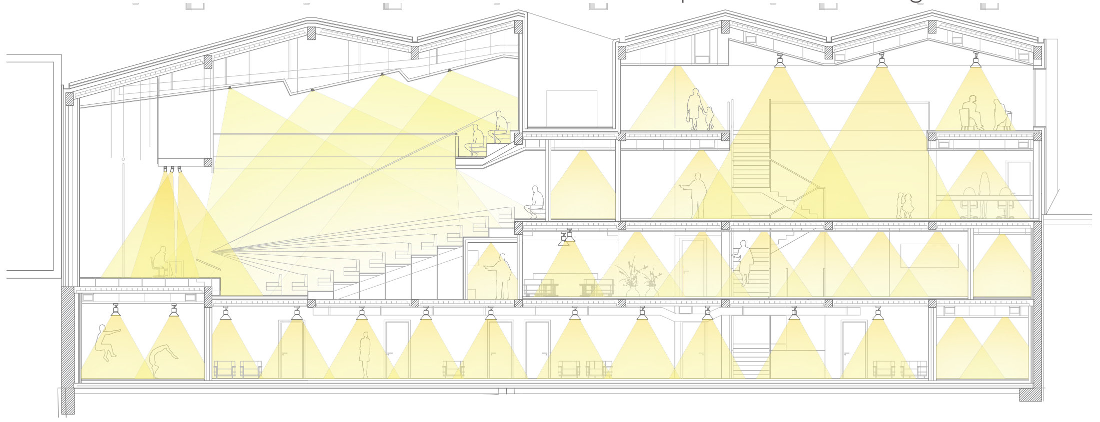

7//AKUSTIKA -> CTE- DB- HR

Akustikarako hiru zarata mota izan dira kontutan.

INPAKTUEN ZARATA

Zarata mota hau azalera bat kolpatzeagatik, gehienbat forjatuak, sortzen den zarata da, bibrazioa eta soinu iturri bilakatzen da.

Forjatuetan kolpatzean bibrazioak ekiditeko dentsitate altuko polietilenoa erabiliko da banda hori bertikalki ere hedatu beharko da. Masa+ Muelle + Masa

ZARATA AEREOA

Zarata mota hau soinu iturri batek sortzen duen airearen mugimendua da. Sortzen diren soinu uhinak gainazal desberdinen kontra jotzen dute bibrazioak sortaraziz.

Fatxadak ezaugarri honak ditu zarata aereoarekiko izan ere masa handiko fatxada da, hala ere areto guztia barnekaldetik isolamendu akustikoarekin inguratuko da, zarata aereorako baita material absorbenteak eta dentsitate altuko laminak erabiliko dira.

INSTALAKUNTZEN ETA BIBRAZIOEN ZARATA

Zarata mota hauek eraikinaren instalakuntzek sortu dezaketen zaratak dira. Honen soinu iturriak igogailua, aire girotuaren makina, galdara etab. izan daitezke. Banda autoadhesiboak eta lana minerala erabiliko dira.

Ikaslea: Ane Larrinaga Larrucea
Tutorea: Koldo Telleria Andueza